

Πατριαρχική Απόδειξη για τό Άγιο Πάσχα

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης
παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἑκκλησίας
χάριν, εἰρήνην καὶ ἔλεος
παρά τοῦ ἐνδόξως Ἀναστάντος Σωτῆρος Χριστοῦ.

Ἄδελφοί συλλειτουργοί καὶ τέκνα εὐσεβῆ καὶ φιλόθεα τῆς Ἑκκλησίας,
Χριστός Ἀνέστη!

Καί πάλιν ἀκούεται ὁ χαρμόσυνος αὐτός χαιρετισμός τῶν χριστιανῶν ἐντός τῶν εὐημερουσῶν κατά τὸ πλεῖστον χριστιανικῶν κοινωνιῶν. Ἄλλ’ αἱ κοινωνίαι αὗται ἀπαθοῦν τό ἐρώτημα καὶ τό πραγματικόν ζήτημα τοῦ θανάτου καὶ ζοῦν ὡς ἐάν ὁ θάνατος εἴναι ἀνύπαρκτος καὶ ἡ ἀνάστασις περιττή. Ἐν τούτοις, «φοβερώτατον τό τοῦ θανάτου μυστήριον» ὡς λέγει ὁ ὑμνογράφος, καὶ καθημερινὴ πραγματικότης. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου δέ, φανερός εἰς ὅσους ἀντιμετωπίζουν προβλήματα ὑγιείας ἢ μεγάλης ἡλικίας, ἀκόμη καὶ ὅταν ἀπωθῆται μέ διαφόρους μεθόδους, κατατρώγει τήν εἰρήνην τῶν καρδιῶν, γεμίζει τήν ψυχήν μὲ ἀναιτιολόγητον ἄγχος καὶ πολλάς φοράς ὀδηγεῖ εἰς αὐτοχειρίαν, διότι ἡ ἀβεβαιότης παρατεινομένη γίνεται ἀφόρητος.

Εἰς αὐτήν τήν ἀβεβαιότητα ἔδωσε τέλος ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Ὁ θάνατος δέν εἴναι πλέον κυρίαρχος τῆς ζωῆς. Δέν εἴναι τό ἀναπόφευκτον τέλος τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἡ πλάξ τοῦ τάφου δέν σκεπάζει αἰωνίως τήν ὑπαρξίν μας μέ μίαν αἰώνιον σιωπήν. Ὁ λίθος, ὁ ὁποῖος ἔκλειε τήν θύραν τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ, ἀποκεκύλισται, μετεκινήθη, καὶ ὁ Χριστός ἐξῆλθε θριαμβευτής, ἀνώτερος τοῦ θανάτου, ἀνέπαφος ἀπό τό κέντρον του, πρωτόκος τῶν νεκρῶν. Ἡ θύρα τοῦ τάφου ἔκτοτε ἔμεινεν ὅπισθέν Του ἀνοικτή δι’ ὅλους. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου ἐξέλιπε δι’ ὅσους θέλουν νά ἀκολουθήσουν τά ἵγνη Του, τά πάντα ἐπληρώθησαν χαρᾶς καὶ ἐλπίδος.

«Ποῦ σου θάνατε τό κέντρον, ποῦ σου Ἄδη τό νίκος;» ἐρωτᾷ θριαμβευτικῶς ὁ προκάτοχος ἡμῶν Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Βεβαίως, διά πολλούς ἔξακολουθούν νά ἡχοῦν «ώσει λῆρος», (ώς παραλήρημα), οἱ λόγοι μας. Οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τήν Πνύκα, ἀκούσαντες τόν Ἀπόστολον Παῦλον νά ὅμιλῃ περί Ἀναστάσεως νεκρῶν, ἐκάγγασαν καί ἀπῆλθον λέγοντες εἰρωνικῶς πρός τόν ὅμιλητήν «ἀκουσόμεθά σου καί πάλιν». Ἀκόμη καί οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ὄποιοι εἶχον ἀκούσει παρά τοῦ Κυρίου ὅτι τήν τρίτην ἡμέρα θά ἀναστηθῇ ἐδυσκολεύθησαν νά παραδεχθοῦν τήν ἀναγγελίαν τῶν Μυροφόρων ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος.

Ἡμεῖς ὅμως, ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ζῶμεν τόν ἐπαναλαμβανόμενον θάνατον καί τήν συνεχῆ Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Ὁχι μόνον ἐπί τοῦ εἰκονίζοντος τόν Γολγοθᾶν Θυσιαστηρίου ἐν τῷ Ναῷ, ἀλλά καί εἰς τούς βίους τῶν Ἅγίων, παλαιῶν τε καί συγχρόνων μας. Ὁ Κύριος ἀνέστη καί ἐχάρισε ζωὴν. Ἀλλά καί ἔξακολουθεῖ νά ὀνίσταται καί νά χαρίζῃ ζωὴν. Ὁ θάνατος κατέστη πλέον μία θύρα μεταβάσεως εἰς ἄλλην κατάστασιν ζωῆς. Ἔπαινε νά εἶναι φυλακή τῶν ψυχῶν, ἀδιέξοδος μάνδρα, ἀπελπιστική κατάστασις. Οἱ φραγμοί τοῦ στρατοπέδου τοῦ θανάτου διελύθησαν, αἱ πύλαι συνετρίβησαν, πᾶς ἀκολουθῶν τόν Χριστόν δύναται νά ἐπανέλθῃ εἰς τήν ζωήν μαζί μέ τόν Χριστόν.

Πιστεύσατε, ἀδελφοί καί τέκνα, καί ἐλπίσατε. Ἀπαλλαγῆτε ἀπό τόν φόβον τοῦ θανάτου καί τά ἄγχη τῆς ζωῆς. Διά τούς πιστούς, ὅπως σεῖς, δέν ὑπάρχει πλέον θάνατος. Μόνον, καθαρίσατε τάς ψυχάς καί τά σώματα καί ἐνταχθῆτε εἰς τήν ἀκολουθίαν τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὄποιος εἶναι καί ἡ ἴδική σας Ἀνάστασις. Χριστός ἀνέστη καί σεῖς εἶσθε δυνάμει ὀναστημένοι. Τό φαιδρόν καί χαρούμενον τῆς Ἀναστάσεως μήνυμα σᾶς ἀφορᾷ. Δέν εἶναι κάτι ξένον καί ἀδιάφορον διά σᾶς. Καί πρέπει νά εἶναι πλῆρες χαρᾶς τό στόμα σας ἐν τῷ λέγειν «Ἀνέστη ὁ Κύριος». Διότι «ἄληθῶς ἀνέστη» καί ἡμεῖς μετ' Αὐτοῦ συνανέστημεν.

Τούτου ἡ ζωοποιός Χάρις, ἡ καί θεραπεύουσα τά ἀσθενῆ καί τά ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, εἴη μετά πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἄγιον Πάσχα 2007

†·Ο Κωνταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπυρος πρός Χριστόν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ

† ἌΝΘΙΜΟC

ἐλέω Θεοῦ Μητροπολίτης
τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως
Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

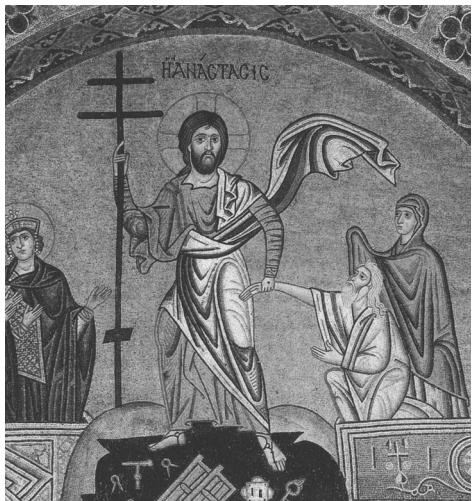
Πρός

τὸν εὐαγῆ Κλῆρο, τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες
καὶ τὸν φιλόχοριστο Λαό τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως
Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

Ἄ γαπποι ἀδελφοί
καὶ φωτόμορφα παιδιά τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας,

Ἡ ἔνδοξη ἐκ νεκρῶν Ἔγερση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού πανηγυρίζομε χαρμόσυνα σήμερα, ἀποτελεῖ τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο τοῦ πνευματικοῦ οἰκοδομήματος τῶν χριστιανικῶν πιστευμάτων μας. Σ' αὐτήν κυρίως θεμελιώθηκεν ἡ Ἱδρυση καὶ κατοπινή αὔξηση τῆς Ἐκκλησίας καὶ συνεχίζουν νά στηρίζονται ὡς τίς μέρες μας ἢ διδαχή καὶ ἢ ζωή της. Τά ἀνά τούς αἰῶνες μέλι της ὄμοιογοῦμε πίστη καὶ προσκυνοῦμε μέ εὐλάβεια τόν «σταυρωθέντα τε ὑπέρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατά τάς γραφάς». Αρχηγό της, χωρίς τὴν Ἀνάσταση τοῦ ὅποιου δέν ἔχει νόημα οὔτε τό κίρρυγμα οὔτε ἡ πίστη μας, κατά τὸν Ἀπόστολο Παῦλον. «Ἐὶ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, κενόν ἄρα τό κίρρυγμα ἡμῶν, κενή καὶ ἡ πίστις ὑμῶν», ἔγραψεν ἐμφαντικά πρός τούς Κορινθίους τῆς ἐποχῆς του (Α' Κορινθ. ιε' 14).

Οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι Μαθητές, στούς ὅποιουν ὁ θεῖος Διδάσκαλος «παρέστησεν ἑαυτὸν ἥσωντα μετά τό παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμέρῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τά περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. α' 3), ἀπόλυτα πεπεισμένοι γιὰ τίν ἀλήθεια τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ κοσμοσωτηρίου γεγονότος, δέν ὑπῆρχαν ἀπλῶς οἱ ἀψευδεῖς μάρτυρες τοῦ θαύματος, ἀλλά καὶ οἱ διαπρύσιοι κίρυκές του. Μέ ἀταλάντευτη ἐσωτερική βεβαιότητα καὶ ἀξιοθαύμαστη παρρησίαν ἐκήρυξαν σέ ὅλο τόν τότε γνωστό κόσμον «ὅ ἀκπόσασιν, ὅ ἐωράκασι τοῖς ὄφθαλμοῖς αὐτῶν, ὅ ἐθεάσαντο καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν ἐψηλάφοσαν» (Α' Ιωάνν. α' 1) κι ἔγιναν ἔτσι τά θεοκίνητα ὅργανα τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἀνθρώπων.

Οι δυσχέρειες, ώστόσο, τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ὑπερφυοῦς γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἡ πολεμικὴ ἐναντίον της ποτέ δέν ἔλειψαν. Ἡ ἀνθρώπινη λογική, βλέπετε, ἐνῶ εἶναι πρόθυψη νά δεχτεῖ τὸν ἀλήθεια τόσων ἄλλων στοιχείων, πού τὸν ὑπερβαίνουν, ἀδυνατεῖ συνήθως νά συγκατατεθεῖ στὸν πραγματικότητα τῆς θείας Ἐγέρσεως, ἢ ὅποια γ' αὐτὸ τὸν λόγον, ὅπως καὶ γενικώτερα τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, «κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σπουδὴν ἀντιλεγόμενον», κατά τὸν πρόρρηση τοῦ θεοδόχου Συμεὼν (Λουκ. β' 34).” Ας μή λησμονοῦμε τὰ ἔκτακτα μέτρα ἀσφαλείας τοῦ ζωοδόχου Τάφου, πού κατ' ἀπαίτηση τῶν μοχθηρῶν Ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ἔλαβεν ὁ Πιλάτος μέ τί δικαιολογία τοῦ φόβου «μίποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτός κλέψωσιν αὐτὸν» (Ματθ. κξ' 64) καὶ τί σκευωρία τῆς δωροδοκίας τῆς κουστωδίας τῶν φρουρῶν στρατιωτῶν (Ματθ. κη' 12-15).

Ἄργοτερα, ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι ἀκουσαν στὸν Πνύκα τὸν Ἀπόστολο Παῦλο νά εὐαγγελίζεται «τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἀνάστασιν» Του, «οἱ μὲν ἔχλευαζον, οἱ δέ εἶπον ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου» (Πράξ. ιχ' 18, 32). Καί ἡ ἀμφισβήτηση καὶ πολεμικὴ συνεχίζεται μέχρι σήμερα, μέ πιο πρόσφατη αὐτὴν πού περιλαμβάνεται στὸ πολυδιαφημισμένο ντοκυμαντέρ τοῦ Ἀμερικανοῦ σκηνοθέτη Τζέιμς Κάμερον περὶ τῆς δῆθεν ἀνακαλύψεως τοῦ τάφου τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς οἰκογένειάς Του. Κέντρα, πού ἔχθρεύονται τὴ χριστιανικὴ πίστη καὶ θέλουν νά λείψει ἀπό τὴ ζωή τῶν κοινωνιῶν μας ἢ Ἐκκλησία, σχεδίασαν καὶ πρόβαλαν κατά τὶς προηγυθεῖσες ήμέρες τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς πορείας μας πρός τὸ σημερινό Πάσχα μιάν «ἀρχαιολογική» σκηνοθεσία καὶ μέ το ἀξιμώτῳ προσπάθησαν νά πλήξουν ὅσα ἔξακριβωμένα ἀπό τὸν πρῶτο μ.Χ. αἰώνα καὶ ἐπιστημονικά ἥλεγμένα μας ἔχουν παραδοθεῖ καὶ ἀποτελοῦν τὴν Πίστη μας.

Ἐμεῖς, ὅμως, μέ τὴ χάρον Ἐκείνου, πού μᾶς διαβεβαίωσεν, ὅτι εἶναι «ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωὴ» (Ιωάνν. ια' 25) καὶ μᾶς προτρέπει νά μήν ταράζεται ἡ καρδιά μας ἀπό ὅσα συμβαίνουν γύρω μας, ἀλλά νά Τὸν δεχόμαστε μέ πίστη (Ιωάνν. ιδ' 1), καταυγαζόμαστε μέ χαρά ἀπό τὸ φῶς τῆς Ἐγέρσεως Του καὶ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι προσκυνοῦμεν ἄγιον Κύριον Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον» Κύριο καὶ Δεσπότη μας.

Χριστός Ἀνέστη, ἀδελφοί μου!
Χρόνια πολλά, ὑγιεινά καὶ εὐφρόσυνα!

‘Ο Ἐπίσκοπός σας
† Ο Ρεθύμνης καὶ Αύλοποτάμου ΑΝΘΙΜΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ

A'

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

‘Η ύπό στενή έννοια γεωγραφική περιοχή τῆς Καππαδοκίας βρίσκεται στό κέντρο τῆς Μικρᾶς Ασίας καὶ εἶναι ἀποκλεισμένη ἀπό τίς μικρασιατικές ἀκτές. Ἐκτείνεται νοτιοδυτικά τῆς Ἀρμενίας μεταξύ τοῦ βορειότερου σημείου τῆς φοῖς τοῦ Ἀλυ ποταμοῦ πρός βορρά καὶ τῶν ὁροσειρῶν τοῦ Ταύρου καὶ τοῦ Ἀντιταύρου πρός νότο. Κατά τή χρονική περίοδο τοῦ τέλους τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ὅποτε καὶ οἱ Καππαδόκες χριστιανοί ἦλθαν ὡς πρόσφυγες στήν Ἑλλάδα, δέν ύπάρχει διοικητική περιφέρεια μέ τό ὄνομα Καππαδοκία, ἀλλ’ ἡ γεωγραφική περιοχή τῆς Καππαδοκίας περιλαμβάνεται ἀπό διοικητική ἀποψη στά σαντζάκια τῆς Σεβαστείας, τῆς Ἀγκύρας καὶ τοῦ Ἰκονίου, ἐνώ ἔνα μεγάλο μέρος τῶν Καππαδοκῶν βρίσκεται ἐκτός τῆς ύπό στενή έννοια γεωγραφικῆς περιοχῆς τῆς Καππαδοκίας, πού ἀποτελεῖται κυρίως ἀπό τίς περιοχές τῆς Καισαρείας, τῆς Νίγδης καὶ τῆς Σεβαστείας. Πράγματι, μεγάλοι καππαδοκικῆς καταγωγῆς πληθυσμοί βρίσκονται καὶ σέ χωριά καὶ κωμοπόλεις τῆς ἐπαρχίας τῆς Ἀγκύρας, τοῦ Ἰκονίου, τῶν Ἀδάνων, τῆς Προύσας κ.ἄ., καθὼς ἐπίσης καὶ στά μεγάλα ἐμπορικά καὶ πνευματικά κέντρα τοῦ ἑλληνισμοῦ ὅπως ἡ Κωνσταντινούπολη, ἡ Σμύρνη καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια.

Καθ’ ὅλη τή διάρκεια τοῦ 20οῦ αἰώνα καὶ μέχρι σήμερα, ἡ ἀρχαιολογική σκαπά-

νη καὶ ἡ ἴστορική ἔρευνα διεθνῶς ἐπέδειξαν μεγάλο καὶ διαρκῶς διευρυνόμενο καὶ ἐντεινόμενο ἐνδιαφέρον, γιά τή μικρή σχετικά σέ ἔκταση, ἀλλά σημαντικότατη ἀπό ἴστορική καὶ πολιτισμική ἀποψη, περιοχή τῆς Καππαδοκίας.

Τό ἐνδιαφέρον γιά τήν Καππαδοκία ἔχει οίκουμενική διάσταση, δεδομένης τῆς συνεχοῦς παρονοίας τῆς Καππαδοκίας στήν ἴστορία τῆς ἀνθρωπότητας ἀπό τήν προϊστορία μέχρι σήμερα καὶ τῆς ποικιλόμορφης συνεισφορᾶς τῶν τέκνων τῆς Καππαδοκίας στόν ἑλληνικό, στόν χριστιανικό, στόν εὐρωπαϊκό καὶ στόν παγκόσμιο-οίκουμενικό πολιτισμό.

Ἡ Καππαδοκία μέ τήν ἴστορία τής, ἀλλά καὶ τό ὑποβλητικό γεωλογικό της τοπίο πλημμυρίζει, καὶ ἔτσι ἀνταμούβει, τούς μελετητές της μέ θετικά καθαροτήρια καὶ οίκουμενικῆς ἐμβέλειας αὐσθήματα καὶ βιώματα θαυμασμοῦ, μυστικισμοῦ καὶ ἀγιότητας.

Ἐπίσης, μέσα ἀπό τή μελέτη τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου ἡ τῆς δράσης σημαντικῶν προσωπικοτήτων τῆς Καππαδοκίας ἔτευλιγεται ἔνα μεγάλο μέρος τῆς ἴστορίας τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ κατά τή διάρκεια τῶν τελευταίων δύο χιλιετιῶν.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Εἶναι γεγονός ὀναμφισβήτητο ὅτι πολλοί, ἀν ὄχι οἱ περισσότεροι ἄγιοι καὶ νεομάρτυρες τῆς χριστιανοσύνης γενικά καὶ τῆς ὁρθόδοξης εἰδικότερα πίστης ἔχουν

κάποια σχέση μέ τήν Καππαδοκία. Η Καππαδοκία είναι ή περιοχή τοῦ κόσμου μέ τή μεγαλύτερη συχνότητα καὶ πυκνότητα «παραγωγῆς» χριστιανῶν ἀγίων, μαρτύρων καὶ νεομαρτύρων. Δίκαια ἐπομένως χαρακτηρίζεται ώς «ἀγιοτόκος Καππαδοκία».

“Ολοι σχεδόν οἱ Ἑλληνες, καὶ ὅχι μόνο, γνωρίζουν τοὺς τρεῖς περίφημους Καππαδόκες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τοῦ 4ου αἰώνα μ.Χ., πού ὀνομάζεται καὶ «χρυσός αἰώνας τῆς Καππαδοκίας». Ἐννοῶ τὸν Μεγάλο Βασίλειο, τὸν καρδιακό του φίλο Γοητόριο τὸν Θεολόγο καὶ τὸν ἀδελφό του Μεγάλου Βασιλείου τὸν Γρηγόριο Νύσσης, οἱ ὅποιοι ὑπῆρξαν ἄριστοι γνῶστες τῶν ἀρχαιοελληνικῶν γραμμάτων, καὶ πάνω στὸ ἔργο τῶν ὄποιών κατὰ κύριο λόγο θεμελιώθηκε ἡ σύνθεση τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς πολιτισμικῆς σύνθεσης, ἡ ἀρχαιοελληνική ζητορική καὶ ἐπιχειρηματολογία, καθὼς καὶ οἱ ἔννοιες τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφικῆς σκέψης τίθενται στήν ὑπηρεσίᾳ τῆς χριστιανικῆς πίστης, καὶ χρησιμοποιοῦνται προκειμένου νά ἀναπτυχθεῖ μιά ὑπαρξιακή χριστιανική θεολογία καὶ ἀνθρωπολογία, οἱ ὅποιες μέ βάση θεολογικές θεωρήσεις περὶ τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ, θεμελιώνουν τήν ὑπαρξην τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου πάνω στήν ἐλευθερία καὶ τή σχέση μέ τὸν ἄλλο.

Ἐπίσης, οἱ Καππαδόκες Πατέρες καταξιώνουν μέ τὸ ἔργο τους τήν ἐκπαιδευτική παιδαγωγία τῆς ἀναγκαίας, ἀλλ’ ἐπιλεκτικῆς μελέτης τῶν ἀρχαιοελληνικῶν γραμμάτων στὸ πλαίσιο μᾶς χριστιανικῆς ἀγωγῆς καὶ μάλιστα τῶν νέων ἀνθρώπων. Πρόκειται γιὰ μιὰ παιδαγωγική πολιτική πού ἀπόκτηση διαχρονική ἐμβέλεια, ἀφοῦ ἐφαρμόσθηκε καθ’ ὅλη τή διάρκεια τοῦ

ὑπερχιλιετοῦ βίου τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Μαζί ὅμως καὶ πέρα ἀπό τοὺς ὡς ἄνω τρεῖς Καππαδόκες Πατέρες, τῶν ὄποιών τὸ ἔργο διαθέτει οἰκουμενική ἐμβέλεια, ἀναφέρω κατ’ ἀλφαριθμητική σειρά, μέ τρόπο ἐνδεικτικό καὶ ἐντελῶς ἐπιλεκτικά, τοὺς παρακάτω Καππαδόκες ἀγίους: τὸν μεγάλο πατέρα τῆς ἐκκλησίας Ἀμφιλόχιο, τὸν πολιοῦχο τῆς Λάρισας Ἀχίλλειο, τὸν Βλάσιο, τὸν Γερμανό καὶ τὸν Γεώργιο τὸν Τροπαιοφόρο. Καὶ σταματῶ γιὰ λίγο σ’ αὐτὸν τὸν τελευταῖο.

Εἶναι ἐκπληκτικό αὐτό πού συμβαίνει μέ τὸν ἄγιο Γεώργιο, τὸν προστάτη τοῦ ἑλληνικοῦ πεζικοῦ. Ὅσο προχωρᾶ κανεὶς στήν καταμέτρηση τῶν χριστιανῶν ἀγίων καὶ ὅσο περισσότερο ἐμβαθύνει στή μελέτῃ τοῦ βίου τους, μέ ἐκπληξη διαπιστώνει τή μεγάλη αἴγλη τοῦ ἀγίου Γεωργίου. Μεγάλο ἦταν τὸ κῦρος καὶ ἄπειρη ἡ ἀγάπη μέ τήν ὄποια περιέβαλλαν ἄλλωστε οἱ Καππαδόκες τὸν καλό τους «Ἄι Γιώρ», σύμφωνα μέ τήν καππαδοκική προφορά, μέ τὸν ὄποιο διατηροῦσαν μιὰ ἴδιαίτερα τρυφερή προσωπική σχέση εὐγνωμοσύνης καὶ ἀμεσης οἰκειότητας.

Ἄς μὴ ἔχενάμε ἀκόμη ὅτι, πέρα ἀπό ὅλα τά ἄλλα, ἡ ἐπίκληση τοῦ ὄνοματος τοῦ «Ἄι Γιώρ» ἔσωσε πολλούς χριστιανούς στά δύσκολα χρόνια τῆς ἐπικράτησης τοῦ ἰσλαμισμοῦ στήν Καππαδοκία, δεδομένου τοῦ γεγονότος ὅτι τὸν «Ἄγιο Γεώργιο τιμοῦσαν, σέβονταν καὶ φοβοῦνταν οἱ εὐσεβεῖς Μουσουλμάνοι, οἱ ὅποιοι ἀκόμη καὶ σήμερα προσφεύγουν σ’ αὐτόν καὶ ἐπικαλοῦνται τό ὄνομα καὶ τή συνδρομή του.

Ἡ προσωπικότητα τοῦ πολεμιστῆ ἀγίου Γεωργίου συνδέεται βαθύτατα μέ τή λαϊκή ψυχή καὶ ἡ ἀπεικόνιση τοῦ ἀγίου Γεωργίου ώς ἔφιππου δρακοντοκτόνου παραπέμπει

τόσο σέ παμπάλαιον μύθους προσφοράς ἀνθρώπινων θυμάτων σέ δράκοντες ἢ ἄλλα ὑπερφυσικά τέρατα, ὅσο καὶ σέ ἥρωες ὅπως ὁ Περσέας κι ὁ Βελλερεφόντης. Ἀκόμη, ὁ ἄγιος Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος τιμᾶται ώς πολεμικός ἄγιος καὶ ὑμνεῖται ώς ἐλευθερωτής αἰχμαλώτων, ὑπερασπιστής τῶν πτωχῶν (ἴδιαιτέρως τῶν βισκῶν καὶ τῶν γεωργῶν), ἵατρός ὅσων ἀσθενοῦν καὶ ὑπέρμαχος τῶν βασιλέων.

Ἔσως καὶ αὐτή ἡ τελευταία του ἰδιότητα μεταξὺ τῶν τόσων ἄλλων, νά συνέβαλε σέ σημαντικό βαθμό, ἔτσι ὥστε νά προκύψει ἡ οἰκουμενική ἐμβέλεια του ἄγιου Γεωργίου του Τροπαιοφόρου που εἶναι ἀναμφισβήτητη καὶ ἐντυπωσιακή, ἀφοῦ ἐκτός ἀπό προστάτης του ἐλληνικοῦ πεζικοῦ τιμᾶται ώς ἄγιος προστάτης διαφόρων χωρῶν ὅπως τῆς Γεωργίας (πού ἐκχριστιανίστηκε ἀπό τή συγγενή του ἄγιου Γεωργίου, τήν ἱεραπόστολο Νίνα, καὶ πῆρε τό ὄνομά της ἀπό τό ὄνομα του ἄγιου Γεωργίου), καὶ βασιλικῶν οἴκων, ὅπως ἐκείνου τῆς Ἀγγλίας. Πράγματι ὁ Ἅγιος Γεώργιος θεωρεῖται ώς ὁ ἄγιος προστάτης του ἀγγλικοῦ θρόνου, ἐνώ ὁ ἐπονομαζόμενος σταυρός του ἄγιου Γεωργίου ἀποτέλεσε κεντρικό ἄξονα μιᾶς ὀλόκληρης ἴπποτικῆς μυθοπλασίας στή χριστιανική δύση. Αὐτός ὁ Ἰδιος σταυρός του ἄγιου Γεωργίου, ώς προστάτης του βασιλικοῦ οἴκου τῆς Ἀγγλίας, μαζί μέ τούς σταυρούς του ἄγιου Ἀνδρέα (προστάτη τῆς Σκωτίας) καὶ του ἄγιου Πατρικίου (προστάτη τῆς Ἰρλανδίας) συνθέτουν τη σημαία του Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Μετά τή μικρή τούτη ἀναγκαία παρένθεση γιά τό ἐκπληκτικό, ἀπό θρησκευτική, πολιτική καὶ κοινωνιολογική ἀποψη, φαινόμενο του ἄγιου Γεωργίου του Τροπαιοφόρου, πού παραπέμπει καὶ σέ εὐρύτερες

συνθέσεις χριστιανισμοῦ καὶ ἐλληνισμοῦ, χριστιανισμοῦ καὶ ἴσλαμ, ἀνατολῆς καὶ δύσης, λαῶν καὶ βασιλέων, συνεχίζω τήν ἐνδεικτική ἀναφορά ἐνός πολύ μικροῦ ἀριθμοῦ ὀνομάτων καὶ ἄλλων ἀγίων πού κατάγονται ἀπό τήν Καππαδοκία, ὅπως ἡ Γοργονία, ὁ Γόρδιος, ἡ Δωροθέα, ὁ Ἐλάσιπος, ἡ Ἐρωτής, ὁ Εύδοκμος, ὁ Ἰλλαρίων, ὁ Λογγῖνος, ὁ Μάμας, ὁ Σάββας ὁ ἡγιασμένος καὶ πάρα πολλοί ἄλλοι.

Ἄλλωστε καὶ πολλοί νεομάρτυρες, ὅσιοι καὶ ἄγιοι τῶν νεωτέρων χρόνων εἶναι ώς ἐπί τό πλεῖστον Καππαδόκες ἢ ἔχουν κάποια σχέση μέ τήν Καππαδοκία, ὅπως, π.χ., ὁ Ἰωάννης ὁ Ρώσος καὶ ὁ Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης. Τό ἴδιο μπορεῖ νά λεχθεῖ γιά σωρεία μοναχῶν μέ εὐρύτατη λαϊκή ἀπήχηση, ὅπως, π.χ. μεταξύ ἄλλων ὁ γέροντας Χατζηγεώργης ὁ Ἀθωνίτης, ὁ γέροντας Ιερώνυμος τῆς Αἴγινας καὶ ὁ μοναχός Παΐσιος.

Καππαδόκες ἥσαν καὶ οἱ Πατριάρχες τῆς Κωνσταντινούπολης, στούς ὅποιους γιά πρώτη φορά ἀπονεμήθηκε ὁ τίτλος του Οἰκουμενικοῦ. Πρόκειται γιά τόν Πατριάρχη καὶ ἄγιο Ἰωάννη Β' τόν Καππαδόκη (γεννήθηκε στήν Καππαδοκία κατά τό β' μισό του 5ου αἰώνα καὶ πέθανε στήν Κωνσταντινούπολη τό 595 μ.Χ.). Ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης Β' ὁ Καππαδόκης προσφωνήθηκε τό 518 ἀπό τούς Ἀντιοχεῖς ώς «πατήρ πατέρων, ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἰκουμενικός πατριάρχης», κυρίως λόγω τού σεβασμοῦ, τού κύρους καὶ τῆς ἀγιότητας πού περιέβαλλαν τήν προσωπικότητά του. Αὐτός ὁ τίτλος του Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη δόθηκε ἐπίσημα στούς Πατριάρχες τῆς Κωνσταντινούπολης 70 χρόνια ἀργότερα, καὶ γιά πρώτη φορά τό 586 ἢ 587 μ.Χ. στόν Καππαδόκη Πατριάρχη Κωνσταντινούπολης Ἰωάννη Δ' τόν Νηστευτή.

Πέρα ἀπό τή διαχρονική παρουσία τό-

σων σημαντικῶν προσωπικοτήτων τῆς χριστιανοσύνης πού συνδέονται μέ τήν Καππαδοκία, ἃν δι μελετητής τῆς Καππαδοκίας ἐπεκτείνει τή μελέτη του στίς φίλες τοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, τότε σίγουρα θά «πέσει» πάνω σέ ἔναν πραγματικό ὄγκολιθο, πού ἀποτέλεσε ἔναν ἀπό τοὺς θεμέλιους λίθους τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Πρόκειται γιά ἔνα θεμέλιο λίθο πού τέθηκε κατά τή διάρκεια τοῦ 4ου αἰώνα μ.Χ., πού εἶναι ὁ χρυσός αἰώνας τῆς Καππαδοκίας. Τόν θεμέλιο τοῦτο λίθο τοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἔθεσε ὁ Καππαδόκης στήν καταγωγή Θεόφιλος Οὐλφίλας (στή γερμανική γλώσσα Wulfila), ὁ ὅποῖς ὑπῆρξε ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος τῶν Γότθων καὶ ὁ δημιουργός τοῦ γοτθικοῦ, δηλαδή τοῦ γερμανικοῦ, ἀλφαβήτου.

Γόνος Καππαδοκῶν πού βρέθηκαν βορείως τοῦ Δούναβη ποταμοῦ, στήν Κεντρική Εὐρώπη, ὁ Οὐλφίλας (περίπου 311-382 μ.Χ.), ὁ ὅποῖς διέθετε ἐξαιρετική μόρφωση καὶ πιθανότατα ἦταν ἡδη χριστιανός, στάλθηκε στήν Κωνσταντινούπολη ἀπό ἔναν Γότθο ἡγεμόνα σέ ἥλικια τριάντα ἔτῶν (τό ἔτος 341 μ.Χ.) ὡς μέλος ἀποστολῆς γιά ὑποβολή αἰτημάτων πρός τόν Αὐτοκράτορα Κωνστάντιο Β'. Κατά τήν παραμονή του στήν Αὐτοκρατορία, ὁ Οὐλφίλας, ὁ ὅποῖς ἐπισκέφθηκε τά πατρογονικά ἐδάφη, συνάντησε τόν Μητροπολίτη Νικομηδείας Εύσεβιο, ὁ ὅποῖς ἦταν μιά ἀπό τίς πιό ἔξχονσες μιօρφές τοῦ ἀρειανισμοῦ. Ὁ Εύσεβιος ἔχοισε τόν Οὐλφίλα πρῶτο ἐπίσκοπο τῶν Γότθων καὶ τοῦ ἀνάθεσε τό ἰεραποστολικό ἔργο τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τους. Χάρη στή μεγάλη ἰεραποστολική δράση τοῦ Οὐλφίλα τά γερμανικά φύλα τῶν Βησιγότθων, τῶν Όστρογότθων, τῶν Βανδάλων καὶ τῶν Βουργουνδῶν ἀσπάσθηκαν τόν χριστιανισμό.

Στό πλαίσιο τῆς ἰεραποστολικῆς του δράσης ὁ μεγάλος Οὐλφίλας δέν περιορίστηκε μόνο στό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλά δημιούργησε, μέ βάση κυρίως τό Ἑλληνικό καὶ τό λατινικό ἀλφάβητο, τό γοτθικό ἀλφάβητο, ἀποτελούμενο ἀπό 27 στοιχεῖα ἀπαραίτητα γιά νά ἐκφραστοῦν οἱ φθόγοι τῆς γοτθικῆς γλώσσας. Ἔτσι, ὁ Καππαδόκης Οὐλφίλας ἦταν ἐκεῖνος ὁ ὅποῖς ἔγραψε τά πρῶτα στήν ίστορία κείμενα σέ γερμανική γλώσσα. Τά κείμενα αὐτά ἦταν μεταφράσεις ἀπό τήν Ἑλληνική στή γοτθική γλώσσα τῶν εὐαγγελικῶν περιοπῶν καὶ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πού χρησιμοποιοῦνταν κατά τήν τέλεση τῆς θείας λειτουργίας. Ἐπίσης μετάφρασε δλόκηληρη τήν Παλαιά Διαθήκη, ἐκτός ἀπό τά «βιβλία τῶν Βασιλέων». κατά μία ἀποψη, ὁ Οὐλφίλας παράλειψε νά μεταφράσει αὐτό τό τμῆμα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἐπειδή ἐκεῖ περιγράφονται πολεμικά γεγονότα, καὶ ὁ ἴδιος δέν ἐπιθυμοῦσε νά ἔχαψει τόν ἡδη πολεμοχαρῆ χαρακτήρα τῶν Γότθων.

Πρόκειται γιά ἔργο κολοσσαίων πολιτισμικῶν διαστάσεων μέ τεράστιες ίστορικές συνέπειες στήν εὐρωπαϊκή καὶ στήν παγκόσμια ίστορία, πού συντελέστηκε ἀπό τόν δάσκαλο καὶ ἐθνάρχη τῶν Γότθων, τόν Καππαδόκη Οὐλφίλα, ὁ ὅποῖς ἀπεβίωσε τό ἔτος 382 μ.Χ. στήν Κωνσταντινούπολη, ὅπου εἶχε μεταβεῖ προσκεκλημένος ἀπό τόν αὐτοκράτορα Θεοδόσιο Α' τόν Μέγα μέ σκοπό τήν ἔξομάλυνση τῶν διαφορῶν ἀνάμεσα στούς δρθιδόξους καὶ στούς ἀρειανούς.

(*συνεχίζεται*)
Νικόλαος Γ. ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ
Καθηγητής Νομικῆς
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
(Από τό περιοδ. Σινασιτική Φωνή)

‘Ο φόβος πού ἀναπαύει

Κτῆσαι τὸν φόβον καὶ ὅλον τὸν χρόνον σου πούμεις ἐν ἀναπαύσει.

(ἀββᾶς Ἡσαΐας)

“Οπως ὁ πόνος σέ προλαμβάνει ἀπό πολλά κακά. Σέ προειδοποιεῖ δτι κάτι δέν πάει καλά καί τρέχεις στόν γιατρό γιά τό καλό σου, τήν σωτηρία σου, ἔτσι καί ὁ φόβος σέ ξυπνᾶ καί σέ κρατεῖ σέ ἐγρήγορση. Γ’ αὐτό, ὅπως σημειώνομε στήν ἀρχή, ὁ ἀββᾶς Ἡσαΐας μᾶς προτρέπει νά ἀποκτήσουμε τόν φόβον, ὥστε ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μας νά περνᾶ ἡσυχος καί ἀτάραχος. Τό ՚ιδιο κάνομε εἰδικά τώρα, καί στήν ζωή μας πού τά ἐγκλήματα, οἱ ληστεῖς καί οἱ λεηλασίες βρίσκονται στά ὑψη. Παίρνομε μέτρα ἀσφαλείας, ἀφοῦ τό κράτος δέν μᾶς τήν παρέχει. Βάζομε «συναγερμούς» «βιντεοκάμερες», «κλειδαριές ἀσφαλείας» κ.λπ. Ἐτσι, θεωρούμαστε ἀσφαλισμένοι καί κοιμόμαστε ἡσυχοι, ἀν μποροῦμε νά τό ποῦμε αὐτό μέ σιγουριά.

Ο σοφός Σολομών μιλώντας γιά τόν φόβον, πού πρέπει νά ἔχομε πρός τόν Θεόν, θά πει «Οχύρωμα δίσιον φόβος Κυρίου, συντριψή δέ τοῖς ἐργαζομένοις κακά» (Παροιμ. 10, 29). Ό ՚ιδιος στήν συνέχεια θά τονίσει «Κρεῖσσον μικρά μερίς μετά φόβον Κυρίου ἢ θησαυροί μεγάλοι μετ’ ἀφοβίας» (Παροιμ. 15, 16). Καί στήν Σοφ. Σειράχ «Χρήματα καί ἰσχύς ἀννψώσουσι καρδίαν, καί ὑπέρ ἀμφότερα φόβος Κυρίου» (40, 26).

Ἄναφερθήκαμε πρίν ἀπό τόν φόβον Κυρίου γενικά στόν φόβον καί πόσο εὔεργετικός εἶναι, καί στήν συνέχεια προχωρήσαμε καί θά συνεχίσομε μέ κάποιον ἄλλον, αὐτόν τοῦ Θεοῦ ἀρχίσαντες ἀπό τά σοφά λόγια τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος καί πλησιάζομε τόν μεγάλο ἀσκητή τόν ἀββᾶ Ἡσαΐα, ὁ ὄποιος καί θά καθοδηγήσει τήν πορεία τοῦ γραφτοῦ μας.

Μετά ἀπό τά ἀρχικά λόγια του πού ἀναφέραμε, θά συνεχίσει «καί σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θά ἔχεις τόν φόβον τῆς ταραγμένης συνειδήσεως, δέν θά ἔχεις τήν ταραχή τῶν λογισμῶν, τῶν πειρασμῶν, τῶν άλονισμῶν. Θά εῖσαι ἀσφαλής». Ἀρχή τῆς σχέσεώς μας μέ τόν Θεόν, στοιχεῖο ἐνοποιητικό μέ τόν Θεόν, εἶναι ὁ φόβος. Ἐνωνύμαστε μέ τόν Θεόν, ἐάν φοβόμαστε τόν Θεόν. Ἐάν σκεπτόμαστε τόν Θεόν. Ἐάν στρεφόμαστε πρός τόν Θεόν.

Φοβοῦμαι τόν Θεόν σημαίνει σκύβω τό κεφάλι μου, δουλώνομαι σ’ Αὐτόν καί ἀποκτῶ παροησία. Ὑπακούω στό θέλημά Του καί, μέσα ἀπό αὐτήν τήν ὑψοποιόν ταπείνωση, ζῶ ἀσφαλισμένος κάτω ἀπό προστασία Του. Ἐπομένως, φοβοῦμαι τόν Θεόν σημαίνει νιώθω τήν μικρότητά μου, τήν ἀδυναμία μου καί καταφεύγω σ’ Αὐτόν, ἔξαρτῶμαι ἀπ’ Αὐτόν. Καί ἔξαρτῶμαι ἀπ’ Αὐτόν σημαίνει ὅτι Τόν ἀγαπῶ πάνω ἀπό ὅλα καί ὅτι αὐτό τό συναίσθημα δέν μέ ἀποστρέ-

φει ἀπ' Αὐτόν, ἀλλά μέ φέρνει κοντά Του. Μέ φέρνει κοντά Του μέ ίερη σχέση. Μέ ἔνα συναίσθημα σεβασμοῦ καί ἐπιγνώσεως ποιόν πλησιάζω, πώς ἡ ἀναξιότητά μου ἀναβαθμίζεται σέ θεϊκή νίοθεσία.

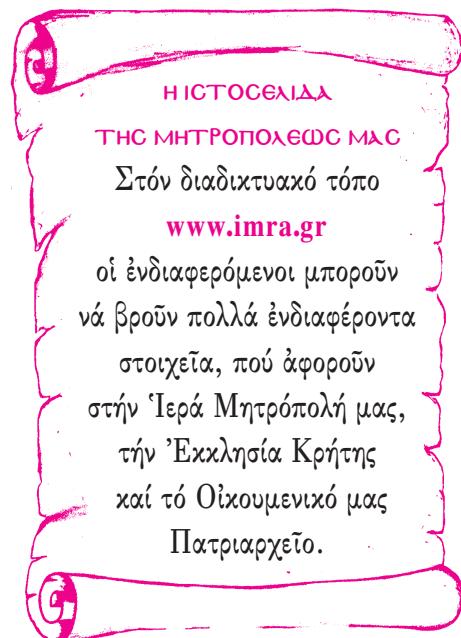
Ἐδῶ θά πρέπει νά σημειώσομε καί νά ἔξηγήσομε στούς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστες τί σημαίνουν τά λόγια τοῦ λειτουργοῦ καλώντας τούς πιστούς πρόσ κοινωνίαν τοῦ Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ «Μετά φόβου Θεοῦ πίστεως καί ἀγάπης προσέλθετε». Ἡ ἀγάπη, λοιπόν, εἶναι παρονταία καί καταργεῖ τὸν φόβον τοῦ ἀπλησίαστου. Εἶναι ἡ ἀπαρχή τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἔτσι ἔξηγοῦνται καί τά λόγια τοῦ ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: «ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον» (Α' Ἰωάν. 4,18). Φοβούμενος, δέν φοβᾶμαι. Δέν ἀνησυχῶ. Ἡ ἀγάπη ἀναπαύει. Ἁσυχάζει. Ἡ ἀγάπη σέ γεμίζει σιγουριά. Φοβούμενος, λοιπόν, τὸν Θεόν δέν φοβᾶσαι τίποτε. Εἶσαι δυνατός (Φιλιππ. 4, 13).

“Οταν δέν ἀγαπᾶς τὸν Θεόν, ὅταν τὸν βλέπεις ώς τρομερόν, ώς ἐπικίνδυνο, ώς δήμιον, ώς κολαστή καί πανικοβάλλεσαι, καί δέν ξέρεις τί νά κάνεις, τρέμεις ὅπως ἔτρεμε ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὕα: «ἔφοβήθησαν καί ἐκρύβησαν» (Γένεσις 3, 8-10). Αὐτόν τὸν φόβον καταργεῖ ἡ ἀγάπη. Πῶς νά ἀγαπήσεις κάποιον, πῶς νά τοῦ ἐμπιστευθεῖς, πῶς νά τοῦ ἀφοσιωθεῖς, ὅταν αὐτός δέν ἔχει ἵχνος ἀγάπης στήν καρδιά του;

Πιά τό πῶς μποροῦμε νά ἀποκτήσομε τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ, μέ ποιούς δηλαδή τρόπους, δ ἀββᾶς Ἡσαΐας θά μᾶς τοὺς παρουσιάσει: Εἶναι ἡ ἡσυχία, τό σχόλασμα, ἡ ἀποφυγή τῆς τύρβης, ἡ ἀγρυπνία, τό νά διαλέξεις τήν βασιλεία (τοῦ

Θεοῦ) καί ὅχι τό σκοτάδι. Τό νά δεῖξεις τήν ἀγάπη σου, νά ἔξομολογηθεῖς ἔστω καί ἐάν δέν ἔχεις μετάνοια. Τά πάντα δίνουν φόβον Θεοῦ, πρό πάντων ὅμως ἡ ζωή τοῦ κλαυθμοῦ, τῆς σοβαρότητος, ἡ μετρημένη ζωή, ἡ αἰσθησίς ὅτι ἐνώπιον σου εἶναι ὁ Θεός. “Οπως θά στεκόσουν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐάν τόν ἔβλεπες, ἔτσι νά ἴστασαι ἀνά πᾶσαν στιγμήν. Νά εἶναι σταθερή ἡ θέσις σου ἐνώπιον Του. ”Οχι νά ποικιλεῖς, ὅχι νά ἀλλάζεις, ὅχι νά μεταβάλλεσαι. “Οταν τό κάνεις αὐτό, τότε ἡ βούλησίς σου σιγά-σιγά ἐνισχύεται, καλλιεργεῖται, καί γίνεται μόνιμο ἀπόκτημά σου δ φόβος τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι μιά βουλητική διάθεσίς καί ἐνέργεια.

Ἄρχιψ. **Τιγνάτιος Θ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**
τ. Λυκειάρχης – θεολόγος

Τύπος καί Ούσια στή Λατρευτική Άγωγή Παιδιῶν

«Οὐκ ἐν σχήμασι καί τύποις ἐξωτέροις ἡ ἀλλοίωσις τῶν χριστιανῶν ὑπάρχει... (ἀλλά) ἐν τῇ του νοός ἀνακαινώσει καί τῇ τῶν λογισμῶν εἰρήνη... καί ἐν οὐρανίῳ ἔρωτι...»

”Αγ. Μακάριος Αἰγύπτιος

(ΣΤ')

ΣΤ. Ή Λατρευτική Άγωγή στήν Έκκλησία

‘Η ποιμαίνουσα Έκκλησία ἀποτελεῖ ἀναμφίβολα τό σπουδαιότερο ἀπό τούς παράγοντες καί φορεῖς τοῦ ἔργου τῆς λατρευτικῆς ἄγωγῆς καί μόρφωσης. Πιστεύω ὅτι ἡ εὐλογία τῶν παιδιῶν ἀπό τόν ἴδιο τό Κύριο «Ἄφετε τά παιδία ἔρχεσθαι πρός με...» (Μαρκ. ι', 13-16), φαίνεται νά μή γίνεται γιά λόγους συναισθηματικούς, ἀλλά συνδέεται μέ συγκεκριμένη πράξη τῆς Έκκλησίας.

‘Από τά πρωτοχριστιανικά χρόνια τά παιδιά θεωρούμενα στό σῶμα τῆς Έκκλησίας ώς μέλη συγκεκριμένης οἰκογένειας, ἀπολαμβάνουν τήν ἴδια τιμή μέ τά λοιπά μέλη. ‘Ο Τατιανός μαρτυρεῖ ὅτι «τούς... ἀκροάσθαι βουλομένους πάντας οὕτως προσιέμεθα κάνν πρεσβύτιδες ὡσι κάνν μειράκια, πᾶσά τε ἀπάξια πλῶς ἥλικια παρ’ ἡμῖν τυγχάνει τιμῆς»³⁷, ἐφόσον καί αὐτά τά βρέφη «ἔνδοξά ἐστι παρά τῷ Θεῷ»³⁸.

‘Ο ιερός Αὔγουστινος ἀναφερόμενος στά παιδιά πού διανύουν τή νηπιακή ἥλικια, λέγει ὅτι εἶναι ἀκόμα νήπια, ἀλλά γίνονται μέλη τοῦ σώματος τῆς

Έκκλησίας, δέχονται τά μυστήρια καί μετέχουν τῆς τράπεζας τοῦ Κυρίου γιά νά ἔχουν τή ζωή ἐντός τους, ἀφοῦ ὅπως ὁ ἴδιος μνημονεύει, σύμφωνα μέ τόν πάπα Ἰννοκέντιο, τά παιδιά χωρίς τό βάπτισμα καί τή συμμετοχή στό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ στεροῦνται τῆς πραγματικῆς ζωῆς³⁹. Τό πρῶτο πού ἀπαιτεῖται ἀπό τήν Έκκλησία εἶναι ἡ ἀδιάκοπη ἐπαγρύπνηση, ὥστε ἡ λατρεία μας νά τελεῖται «εὐσχημόνως καί κατά τάξιν», νά διατηρεῖ τήν παραδοσιακή της καθαρότητα καί λιτότητα σέ δλες τίς ἐκδηλώσεις της, ὥστε νά ἔξακολουθεῖ νά συγκινεῖ καί νά προσελκύει τό ποίμνιό της. Θά μποροῦσε νά καθιερωθεῖ νά γίνεται τίς Κυριακές καί δεύτερη θεία λειτουργία, γιά νά μήν ἀναγκάζονται τά παιδιά νά σηκώνονται καί πάλι νωρίς.

‘Η Έκκλησία θά μποροῦσε νά στρέψει τό ἐνδιαφέρον της στή διάδοση καί εύρυτερη χρήση τοῦ λειτουργικοῦ ἡ μυσταγωγικοῦ κηρύγματος, προσαρμοσμένου στίς ἀνάγκες τῶν παιδιῶν⁴⁰. Λίαν σημαντική συμβολή στήν ἀνάπτυξη τοῦ ἔργου τῆς λατρευτικῆς ἄγωγῆς μπορεῖ νά εἶναι ὅχι μόνο τό κατηχητικό καί κηρουκτικό ἔργο τῆς Έκκλησίας μέ τή λει-

τουργική έπιμορφωση τῶν ἐφημερίων (νά ἔχομε καί ἔξομολόγους εἰδικευμένους στίς ἀνάγκες τῆς παιδικῆς ἡλικίας), ἀλλά καί ἡ καθόλα ἱεραποστολική, ποιμαντική, διακονική καὶ κοινωνική ἐργασία της. Κι ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι πάντοτε πρωτόπορος, θά μποροῦσε νά βγάλει σέ CD-ROM τά κείμενα τῆς θείας λειτουργίας καί τῶν λοιπῶν μυστηρίων ἢ σέ DVD μιά ὑποδειγματική θεία Λειτουργία καί αὐτά νά διανέμονται στά σχολεῖα ὥστε νά γίνεται πιό ἐνδιαφέρουσα ἡ ἐνασχόληση τῶν παιδιῶν μέσω τοῦ ὑπολογιστῆ.

Βέβαια ἡ Ἐκκλησία διδάσκει ἀκόμα καί μέ τή σιωπή της. Ἀλλωστε ἡ κίνηση τοῦ Θεοῦ πρός τὸν ἄνθρωπο, ὅπως φαίνεται στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, δέν ἦταν μόνο ἀποκάλυψη λόγου, ἀλλά καί ἔκφραση ἡ συχίας.

‘Απ’ ὅλα ὅσα εἴπαμε, διαπιστώνεται ὅτι ἡ ὁρθόδοξη θεία λατρεία ἐνσαρκώνει καί αἰσθητοποιεῖ ἀπαράμιλλο μορφωτικό ἰδεῶδες, πού καθοδηγεῖ καὶ παιδιά καὶ ἐνήλικες στό νά ἔρχονται σέ ἐπαφή μέ τό χριστιανικό μυστήριο, τό δόπιο, εἴτε μέ τή στενότερη εἴτε μέ τήν εὐρύτερη ἔννοια τῆς λέξης, εἶναι τό ἔσχατο θεμέλιο τοῦ παιδαγωγικοῦ ἔργου. Ἀλλωστε ἂς μήν ἔχενταί ὅτι τά ἥθη καὶ τά ἔθιμά μας ὡς ἔλλήνων εἶναι λειτουργικά. Καὶ ἡ ἀγωγή, τό ἥθος, ἡ παιδεία μας εἶναι τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπό τήν ἀστείοτη πηγή της, ἀπό τά ἀγια τῶν ἀγίων τῆς θείας Λειτουργίας της, ἀρδεύεται ὅλη ἡ ζωή μας. Εὐλογεῖται κάθε ἐκδήλωση. Ἀπό τή γέννηση, τή βάφτιση, τό γάμο, μέχρι τό ἔξόδιο. ‘Ολα ἀγιάζονται, εὐλογοῦνται. Καί ὅλα ἀγιάζουν, διδάσκουν. Ἀνασταίνουν τό ἀνθρώπινο πρόσωπο. Παίρνει ὄνομα δ ἀνθρωπος μέσα στήν

Ἐκκλησία. Ἰσορροπεῖ!

Καιρός λοιπόν εἶναι νά πάψομε νά ὑποσιτίζομε τά παιδιά μας μέ πράγματα πακορίζικα, μικρά, στενά, μίζερα, ἄψυχα, ἀνούσια, διαλυμένα. Καιρός νά ζω-ποιηθοῦν μέ τοῦτο τό ἔνα πνεῦμα τῆς λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας, πού δίνει νόημα στό καθετί καί ἔπειρνά τό θάνατο. Πού φέρνει τόν ἄνθρωπο στό ὑπέρ φύσιν καί τόν κάνει νά ἀποκτᾶ, αὐτός ὁ ἀδύνατος, δύναμη ἀκαταγώνιστη. Νά διορθώνει τά πακά, νά ἀξιοποιεῖ τά καλά, νά θεραπεύει τά ἀσθενή καί ταυτόχρονα νά γίνεται παρηγοριά γιά κάθε πλάσμα, γιά ὅλη τή δημιουργία πού συνωδίνει καί συστενάζει περιφένοντας κι αὐτή τήν ἐλευθερία της ἀπό τά ἐλευθερωμένα τέκνα τοῦ Θεοῦ.

Τά παιδιά μας μπορεῖ νά ἀντιληφθοῦν ὅτι θά ἔχουν θλίψη στόν κόσμο, ὅμως μέσα στήν ἐκκλησία, ἡ δήλωση εἶναι ἔκεκάθαρη: «Θαρσεῖτε, ἐγώ νενίκησα τόν κόσμον» (Ἰωάν., ιστ’, 33). Μπορεῖ νά διαπιστώνουν ὅτι ἡ σχέση μέ τό συνάνθρωπο εἶναι μιά συνεχής σταύρωση, ἀλλά τά δῶρα τοῦ Σταυροῦ προσφέρουν τό γνήσιο ἐκκλησιαστικό ἥθος. Τό ἥθος τοῦ μοιράσματος πού μεταφέρουν καί ἔξω ἀπό τό ναό, σέ κάθε πτυχή τῆς ζωῆς, σέ μιά λειτουργία-μετά- τή-λειτουργία, κάνοντας τά πάντα λειτουργήματα. Καί θά τά κάνουν ὅλα μέ τή δύναμη καί τήν ἐνέργεια τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, πού συγκροτεῖ τόν ὅλο θεσμό τῆς Ἐκκλησίας καί τήν προσωπική ζωή τοῦ κάθε πιστοῦ.

‘Η ἀνάγκη εἶναι μεγάλη, μεγάλη καί ἡ εὐθύνη μας. Εἶναι ἄλλωστε κοινός τόπος στήν παιδαγωγική ὅτι στά παιδιά δέν διδάσκουμε ἐκεῖνο πού θέλομε ούτε ἐκεῖνο πού ἔρχομε, ἀλλά διδάσκουμε αὐτό πού

εἴμαστε· καί στήν περίπτωση τῆς λατρευτικῆς ἀγωγῆς, διδάσκομε αὐτό πού εἴμαστε ἐν Χριστῷ! Ὁ δρόμος πρός τὸ θεῖο εἶναι δρόμος ὁ ὅποιος κερδίζεται μέ τόν ἀγώνα Ἀλλ' αὐτό δέν λέγεται· ἐμπνέεται! Μακάρι λοιπόν νά γίνομε ὅλοι ἐμεῖς ὁ τύπος καί ἡ οὐσία τῆς ἐμπνευστῆς γιά τά παιδιά μας ὥστε αὐτά νά συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ ζωή τοῦ χριστιανοῦ δέν εἶναι μιά ἄλλη ζωή, ἀλλά ἡ ἴδια ζωή πού γίνεται ἄλλη.

*Καὶ φτάνουν μᾶς καμπάνας γοργοί χτύποι
μές σέ σκοτάδι σιγανό
γιά νά μοῦ δώσει πάλι ὅ, τι μοῦ λείπει
καί νά μέ κάνει χριστιανό*

Κωστή Παλαμᾶ
«Ἡ Νύκτα τῶν Χριστουγέννων»

Ἀμαλία Ν. ΓΕΝΑΡΑΚΗ
Διδάσκουσα
Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης

Σημειώσεις

37. Τατιανός, ΒΕΠ 4, 262.
38. Ἐρμᾶς 3, ΒΕΠ 3, 102.
39. Αὐγουστῖνος, PG 91, 716.
40. Εὐαγ. Θεοδώρου, *Τό Όρθόδοξο Λειτονργικό ἡ Μυσταγωγικό Κήρυγμα*, Αθήνα 1958.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Σ οὐ ζήτησα Κύριε τή δύναμη,
ἀποβλέποντας στήν ἐπιτυχία.
Μέ κατέστησες ἀδύναμο, γιά νά
μάθω νά ύπακούω.

Σ οὐ ζήτησα τήν ύγεια, γιά νά
κάνω μεγάλα πράγματα. Ἔ-
λαβα τήν ἀναπηρία, γιά νά κάνω
καλύτερα πράγματα καί ἡ ζωή μου
νά πάρει διαιφορετική ἀξία.

Σ οὐ ζήτησα τά πλούτη, γιά νά
είμαι εύτυχής. Ἔλαβα τή
φτώχεια, γιά νά είμαι φρόνιμος.

Σ οὐ ζήτησα τήν ἔξουσία, γιά νά
ἔχω τήν ἐκτίμηση τῶν ἀνθρώ-
πων. Ἔλαβα τήν ἀδυναμία, γιά νά
αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη σου.

Σ οὐ ζήτησα τή φιλία, γιά νά μή
ζω μόνος. Μοῦ ἔδωσες μιά
καρδιά, γιά ν' ἀγαπῶ ὅλους τούς
ἀδελφούς.

Σ οὐ ζήτησα ὅλα τά πράγματα,
πού θά μποροῦσαν νά δώσουν
χαρά. Μοῦ ἔδωσες τή ζωή, γιά νά
λαβαίνω χαρά ἀπό ὅλα τά πράγ-
ματα.

Δ ἐν ἔλαβα τίποτα ἀπό ὅ, τι εἶχα
ζητήσει. Ἔλαβα ὅ, τι εἶχα ἐλπί-
σει.

Σ χεδόν χωρίς νά τό θέλω, οἱ
προσευχές, πού δέν ἐξέφρα-
σα, εἰσακούστηκαν. Είμαι ἀπό ὅ-
λους τούς ἀνθρώπους ὁ πιό ύπερ-
πλήρως.

Σέ εὐχαριστῶ, Κύριε!

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ο Ε' ‘Ο παρεξηγημένος Έθνάρχης

“Οπως κάθε χρόνο στίς 10 Απριλίου γιορτάστηκε και φέτος ή μνήμη του Έθνομάρτυρος Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε’. Έπειδή κατά καιρούς γράφονται και λέγονται άπό διάφορους ἀμφισβητίες και ἐπικριτές τῶν θρησκευτικῶν και ἔθνικῶν γεγονότων, συμβόλων και προσώπων πού εἶναι ἀντίθετα στά πολιτικά και ἰδεολογικά τους πιστεύω και τά πυρακτωμένα βέλη τους στρέφονται και ἐναντίον του Έθναρχη τῆς Έλληνικῆς Έπαναστάσεως τοῦ '21 Γρηγορίου του Ε’, θεωρήθηκε σκόπιμο σάν μνημόσυνο στήν ἐπέτειο τῆς μνήμης του νά ἀναφερθοῦν μερικά στοιχεῖα πρός χάριν τῆς ιστορικῆς ἀλήθειας. Ο Πατριάρχης Γρηγόριος δὲ Ε’ ἀναγνωρίζεται Έθνομάρτυρας και Ἀγιος τῆς Όρθοδοξίας, γιατί μέτη μαρτυρική του θυσία και τὸ ἄγιο αἷμά του τόνωσε τὸν ἔθνικοθρησκευτικὸν χαρακτήρα του ἀγώνα πού ἦταν «γιά τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία, γιά τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερία». Ο μαρτυρικός θάνατός του ἐμψύχωσε περισσότερο τὸ ἔθνικοθρησκευτικὸν φρόνημα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '21 και διέθεσε δυσμενῶς τὴν κοινὴ γνώμη του πολιτισμένου κόσμου ἔναντι τῶν Τούρκων και ὡφέλησε πολλαπλά τὴν Έλληνική Έπανασταση μέτηνθρώπους του πνεύματος και τῆς τέχνης, ζωγράφους, ποιητές, λογοτέχνες, ιστορικούς κ.ἄ. Γ’ αὐτό και ἡ νεώτερη ιστορία τὸν ἀναγνωρίζει ως ἔθνικό σύμβολο του ἵερου ἐκείνου ἀγώνα ἀπό τὴν

πρώτη στιγμή και ίστορική μορφή πού συμβολίζει τά μεγάλα ἴδανικά τοῦ '21, τὴν ἀγάπη και τὴν πίστη γιά τὴ θρησκεία και τὴν πατρίδα.

Ήταν πραγματικός Έθνάρχης. Θρησκευτικός και πολιτικός ἀρχηγός τῶν ὑποδούλων και ὁ βάρβαρος τρόπος τῆς ἐκτελέσεώς του πρόσβαλε τὸ θρησκευτικό και ἔθνικό συναίσθημα τῶν Ελλήνων και τούς ἔδωσε τὴ δύναμη και τὸ θάρρος νά πολεμήσουν μέ μεγαλύτερο πάθος και ὅρμη τὸν βάρβαρο κατακτητή. Δυστυχῶς —και τοῦτο συμβαίνει συχνά νά συκοφατοῦνται και νά κατακρίνονται μεγάλοι ἄνδρες, προσωπικότητες, θρησκευτικοί και πολιτικοί ἥγετες— μερικά και ἀσφαλῶς ὅχι εἰδικοί και δόκιμοι ιστορικοί γνῶστες τῶν πραγμάτων, ἀλλά δημοσιογράφοι, λογοτέχνες και ἄ-κριτοι κριτικοί πού ἀσχολοῦνται και κρίνουν συνήθως ἐρασιτεχνικά τὴν ιστορία, ἀπλῶς και μόνον γιά τὴ δημιουργία ἐντυπωσιασμῶν και τηλεθέασης, ἀμφισβητοῦν τὸν πατριωτισμό του Πατριάρχου, τὸν χαρακτηρίζουν συντηρητικό και φύλο τῶν Τούρκων. Μερικοί μάλιστα προχωροῦν περισσότερο και τολμοῦν νά τὸν κατηγορήσουν σάν προδότη και τοῦτο γιατί ἀφόρισε τὸν Υψηλάντη και τὴν ἔναρξη τῆς Έπαναστάσεως στή Μολδοβλαχία. Μάλιστα δρισμένοι προοδευτικοί και ἐκσυγχρονιστές ἐκπαιδευτικοί γιά νά χαρακτηρίζονται ως νεήλιδες ἐπιστήμονες ἐρευνητές ἐντελῶς ἀβασάνιστα τὸ διδά-

σκουν στά σχολεῖα, δῆθεν σάν νεώτερες ἔρευνες καί ἀπόψεις τῆς ἐπιστήμης. Ἀκόμη καί τό ἐπίσημο δελτίο τῆς ΟΛΜΕ, στό τεῦχος Μαρτίου 1983, στό κύριο ἄρθρο του κατηγορεῖ τούς Πατριάρχες Ἱεροσολύμων, Κωνσταντινουπόλεως καί ἄλλους 21 Συνοδικούς πού ὑπέγραψαν αὐτόν τόν ἀφορισμό.

Ἄνεξάρτητα ὅμως ἀπό τά κίνητρα, πολιτικά ἡ θρησκευτικά καί ἔχθροτητας πρός τήν Ἐκκλησία καί τόν αλῆρο, τό κακό εἶναι ὅτι παραχαράσσεται, διαστρεβλώνεται καί παραποιεῖται ἡ ἰστορία, καταπατοῦνται καί ἀπορρίπτονται ἔθνικά πρόσωπα καί σύμβολα πού ἐνέπνευσαν καί τόνωσαν παλαιότερες γεννιές διαγράφοντας κάθε καλό ἔργο πού προσέφεραν μέ τή ζωή καί τή θυσία τους. Ἔτοι καί οἱ ἐπικριτές τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' πραθεωροῦν κάθε ἄλλη προσφορά του στήν Ἐκκλησία καί τό Γένος στή μακρόχρονη διάρκεια τῆς Ἀρχιερατείας του ὡς Μητροπολίτης Σμύρνης ἀπό τό 1785-1797 καί ἔκτοτε ὡς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως σέ τρεις περιόδους, ὅπου σάν πηδαλιοῦχος τῆς Ἐκκλησίας ὀνύψωσε τόν ἵ. αλῆρο, ἀνακαίνισε τά Πατριαρχεῖα, ἴδρυσε σχολεῖα, βοήθησε στή διάδοση τῆς παιδείας, δργάνωσε τή φιλανθρωπία, ἔφερε τυπογραφεῖο, ἔξέδωσε πολλά βιβλία κ.ἄ. Ὁλα αὐτά ὅμως οἱ ἐπικριτές του τά παραβλέπουν καί τά ἀποσιωποῦν καί τά διαγράφουν, ὥστε νά μειωθεῖ ἡ σημασία τῆς προσφορᾶς καί τῆς θυσίας του καί νά προβληθεῖ μόνο ἡ ἐντύπωση τοῦ δῆθεν ἀφορισμοῦ. Μέ αὐτό τόν τρόπο οἱ συκοφάντες τοῦ Πατριάρχου προσπαθοῦν νά παραπλανήσουν τόν κόσμο καί ἴδιαίτερα τή σπουδάζουσα νεότητα πού δέν γνωρίζουν τήν πραγματική ζωή καί

τό πολύπτυχο ἔργο του, γιά νά τόν μειώσουν καί νά ἀμαυρώσουν τή μνήμη καί τή θυσία του.

Ἡ ἀληθινή ἰστορία δέν ἔργαζεται ἔτσι καί οἱ πραγματικοί ἰστορικοί δέν ἔξετάζουν τά γεγονότα καί τίς πράξεις τῶν προσώπων μεμονωμένα. Ἀνάγονται στήν ἐποχή τῶν γεγονότων, τά αἴτια καί τούς λόγους πού τά προκάλεσαν καί ἀναλύουν τούς σκοπούς, τίς συνθήκες, τά κίνητρα καί τά ἀποτελέσματα. Χρέος τοῦ ἰστορικοῦ δέν εἶναι νά δημιουργήσει ἐντυπωσιασμούς, κρίσεις καί ἐπικρίσεις πού μαρτυροῦν προκατάληψη καί ἵσως καί κάποια ἐμπάθεια, ἀλλά νά διαπιστώσει, νά ἔρευνήσει καί νά ἔξηγήσει τήν ἀλήθεια τῶν γεγονότων.

Καὶ ὅμως, ὅχι μόνο τά ἐπιστημονικά πορίσματα, ἀλλά καί πολλά ἄλλα γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τάσσονται μέ τήν ἰστορική πραγματικότητα. Οἱ Ἕλληνες τοῦ '21 οὔτε ἐπηρεάσθηκαν ἀπό τόν ἀφορισμό, οὔτε κανείς κατηγόρησε τόν Πατριάρχη, γιατί γνώριζαν ὅτι ἔξαναγκάσθηκε ἀπό τούς Τούρκους νά τό κάνει. Οὔτε κανείς ἀπό τούς παλαιότερους ἰστορικούς τόν κατηγόρησε γιά τήν πράξη του αὐτή. Ὁπως ἀποδεικνύεται ἀπό τά γεγονότα, δ ἀφορισμός ἦταν καθαρά ἔργο ὑψίστης ἔθνικῆς εὐθύνης καί σκοπιμότητας καί ἐπεβλήθηκε μέ διαταγή τοῦ Σουλτάνου.

Ὅταν γνωστοποιήθηκε ἡ ἐπανάσταση στή Μολδαβία, τόν Μάρτιο τοῦ 1821, ὁ Τουρκός ὄχλος ἔξαγοιώθηκε καί ἄρχισε διώξεις, βιαιοπραγίες καί σφαγές κατά τῶν Ἑλλήνων. Ὁ ἴδιος ὁ Σουλτάνος ἔξαγοιώθηκε τόσο πολύ πού παρακινοῦσε γιά ἐκδίκηση καί γενική σφαγή τῶν οργιάδων. Μάλιστα ζήτησε ἀπό τόν θρησκευτικό ἀρχηγό τῶν Τούρκων Σιχούλ

Ίσλαμ Χατζή-Χαζής νά ̄εκδώσει «φετφά», διάταγμα δηλαδή κηρύξεως ̄εργού πολέμου κατά τῶν ἀπίστων. ‘Ο Πατριάρχης μαζί με ἄλλους προύχοντες κατώρθωσαν νά τὸν πείσουν καὶ κεῖνος ἀρνήθηκε νά τὸν ὑπογράψει καὶ μάλιστα πλήρωσε τὴν ἀρνησην αὐτή με τὴ ζωή του, γιατί ἔξοριστηκε καὶ δολοφονήθηκε ἀπό ἀνθρώπους τοῦ Σουλτάνου. Τελικά, ὁ Σουλτάνος δέχθηκε νά δώσει ἀμνηστεία, ἀν ἐκδοθεῖ ἀφορισμός κατά τῶν ἐπαναστατῶν. ‘Υπ’ αὐτές τίς συνθῆκες καὶ γά τή σωτηρία τῶν ὑποδούλων, ὁ Πατριάρχης με τοὺς ἄλλους συνοδικούς ὑποχρεώθηκαν νά ὑπακούσουν στή διαταγή, γιά νά μήν ἔξοργίσουν περισσότερο τὸν Σουλτάνο καὶ προβεῖ σέ σφαγές κατά τῶν χριστιανῶν. ‘Η ἐνέργεια αὐτή ἦταν συνετή καὶ διπλωματική, γιατί καταπράσυνε καὶ συγκράτησε τὸν Σουλτάνο ἀπό γενική σφαγή τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ μέ ̄ολες τίς ἐπιπτώσεις.

Ἐξ ἄλλου καὶ αὐτό τό κείμενο τοῦ ἀφορισμοῦ εἶναι χαρακτηριστικό. Δέν περιέχει φοβερές κατάρες, ἀνάθεμα καὶ ἐπιτίμια ὡς συνήθως. Παρακινεῖ τοὺς χριστιανούς σέ ὑποταγή καὶ εὐπείθεια καὶ χαρακτηρίζει τοὺς ἐπαναστάτες ὡς ἀχάριστους πρόστον Σουλτάνο. Δέν περιέχει τίποτα περισσότερο ἀπό τά αὐτούσια λόγια τῆς διαταγῆς τοῦ Σουλτάνου πού ὁ ἴδιος ὑπαγόρευσε. Δέν δείχνουν ἔχθροτητα ἢ ἐμπάθεια κατά τῶν ἐπαναστατῶν οὔτε φιλοτουρκικές σχέσεις εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν ἀδελφῶν. Τά Ὁρλωφικά τοῦ 1770 στήν Πελοπόννησο καὶ τό «Ρεμπελιό τῆς Σμύρνης» τό 1797 εἶχαν σημαδέψει τὴν ψυχή του μέ τη θηριωδία τῶν Τούρκων καὶ τήν εἶχαν σφυρηλατήσει ἐθνικά, ὥστε νά μπορεῖ νά διαβλέπει τοὺς μεγάλους κινδύνους τοῦ

Γένους. Π’ αὐτό καὶ ἔχρειάζετο συνεχῶς ἐπαγρύπνηση καὶ καλή μεταχείριση τοῦ «Θηρίου», ὅπως ἀποκαλοῦσε τόν βάρβαρο κατακτητή. Οἱ Τούρκοι, ὅταν τόν ἀπαγχόνιζαν, δέν εἶχαν καμιά βεβαιότητα γιά τήν ἐνοχή του. ‘Απλῶς ὅτι ἀποφάνιζαν τό ἔθνος καὶ θά λύγιζαν ἡθικά οἱ ἐπαναστάτες. Ἀλλά ἀπέτυχαν, γιατί «ἐκ τήν κόψιν τοῦ Ἐλληνικοῦ σπαθιοῦ ἵτο γραμμένο τό ὄνομα τοῦ Πατριάρχου πού θερίζει». (Γ. Τερτσέτης). ‘Ο ίστορικός Μενδελσούνβαθόλδυν γράφει ὅτι: «Ο Πατριάρχης ἀγαποῦσε τούς ἀφορισμένους» καὶ ὅτι ἔξ ἀνάγκης ἔκαμε τόν ἀφορισμό χωρίς νά τό θέλει. Σέ ἐπιστολή τοῦ Γ. Πιλάβιου ἀπό τό 1871 πού στηρίζεται σέ μαρτυρίες παλαιοτέρων, ἀναφέρεται ὅτι ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος τό πρωΐ τῆς Μ. Δευτέρας 4 Ἀπριλίου 1821 μέ ἄλλους συνοδικούς πῆγε στόν Πατριαρχικό ναό καὶ διάβασε εἰδική εὐχή καὶ ἔλυσε τόν ἀφορισμό. ‘Ο ίστορικός Δ. Κόκκινος στό μεγάλο ἔργο του Ἰστορία τῆς Ἐλληνικῆς Ἐπαναστάσεως γράφει ὅτι: «ἡ πράξη αὐτή τοῦ Γρηγορίου δέν ἦταν ἀποτέλεσμα δλιγοπιστίας, ἀλλά πράξη συνέσεως καὶ σκληρή προσπάθεια ἀποτροπῆς μεγάλου κακοῦ» (τ. Α', σ. 251).

‘Ο Υψηλάντης ἔγραψε πρός τούς Σουλῶτες: «Ο Πατριάρχης βιαζόμενος ὑπό τῆς Πόρτας σᾶς στέλλει ἀφοριστικά καὶ ἔξαρχους παρακινώντας σας νά ἐνωθεῖτε μέ τήν Πόρτα. Ἐσεῖς ὅμως νά τά θεωρεῖτε αὐτά σάν ἄκυρα, καθότι γίνονται ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ Πατριάρχου» (Χρυσ. Παπαδοπούλου, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τήν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821, σ. 20).

‘Ηταν λοιπόν εἰκονικός ὁ ἀφορισμός, χωρίς καμιά ἰσχύ, χωρίς δυσμενή ἀποτελέσματα γιά τούς Ἐλληνες. Καὶ ὅμως ὁ

Κορδάτος, νομικός καί πολιτικός, ὅχι ίστορικός, ὑποστηρίζει ὅτι «μέ τὸν ἀφορισμό ὁ Γρηγόριος φανέρωσε τά φιλότουρκα αἰσθήματά του», χωρίς νά δικαιολογεῖ τὴν ἀποψή του. Ὅτιν ὁ Πατριάρχης ἤταν φιλότουρκος δέν θά τὸν ιρεμοῦσαν οὔτε θά ἔγγραφαν τόσα ἐνοχοποιητικά στοιχεῖα ἐναντίον του στὸ διάταγμα γιά τὸν ἀπαγχονισμό του, πού ἀνατρέπουν δλες τίς κατηγορίες ἐναντίον του καί ἀποτελοῦν τίτλο τιμῆς γι' αὐτόν. Ὁ Τουρκικός γιαφτάς («ἡ αἰτία ...», τὸ διάταγμα πού ἀναφέρει τοὺς λόγους ἀπαγχονισμοῦ του) καρφώθηκε πάνω στὸ σῶμά του. «Ο ἄπιστος Πατριάρχης τῶν Ἑλλήνων... ἀδύνατον νά θεωρηθεῖ ἀλλότριος τῶν στάσεων τοῦ ἔθνους του... ἀλλά καθόλα τὰ φαινόμενα ἤταν καί αὐτός ὁ ἴδιος ἀρχηγός, μυστικός σύμμαχος τῆς ἐπαναστάσεως... Εἴμεθα πληροφορημένοι, ὅτι ἔγγενήθη ὁ ἴδιος ἐν Πελοποννήσῳ καί ὅτι εἶναι συνένοχος τῶν ἀταξιῶν, δσα οἱ ἀποπλανηθέντες οραγάδες ἔπραξαν κατά τὴν Ἐπαρχία Καλαβρύτων... ἐπειδή δέ πανταχόθεν ἐβεβαιώθηκαν περὶ τῆς προδοσίας του... ἀνάγκη ἦτο νά λείψῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἀπό προσώπου τῆς γῆς πρός σωφρονισμόν τῶν ἄλλων». Ὁ Th. Gordon γράφει: «Δέν τολμοῦμε νά βεβαιώσουμε πώς ὁ Πατριάρχης καί τὰ μέλη τῆς συνόδου ἥσαν ἀπόλυτα ἀθῶι τῆς συνωμοσίας κατά τοῦ κράτους. Ἀντίθετα, ἔχουμε λόγους νά πιστεύουμε ὅτι ὁ Γρηγόριος γνώριζε τὴν ὑπαρξὴ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καί ὅτι μερικοί ἀπό τοὺς ἄλλους Ιεράρχες ἥσαν βαθειά μπλεγμένοι στίς μηχανοραφίες τῆς». (Σπ. Τρικούπη, Ἰστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, τ. Α', σ. 81).

Θά μποροῦσε κανείς νά ἀναφέρει πά-

ρα πολλές μαρτυρίες καί ἔγγραφα πού ἀποδεικνύουν ὅχι μόνο τὴν ἀθωότητα τοῦ Πατριάρχου, ἀλλά κυρίως τὴ δράση του ὑπέρ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων. Θά μείνουμε μόνο σὲ ἓνα γεγονός πού τὰ περικλείει ὅλα καί αὐτό ἤταν ἡ θυσία του καί τὸ ἐπισφράγισμα τῆς ταραχώδους ζωῆς του. Ὅταν ὁ Σουλτάνος πληροφορήθηκε τὴν ἐπανάσταση, ἔξωργίσθηκε καί ζήτησε κατάλογο δλων τῶν Ἑλλήνων Φαναριωτῶν καί συγχρόνως ἀρχισε νέο κύμα διωγμῶν καί σφαγῶν. Πολλοί κατέφυγαν στή Ρωσική Πρεσβεία καί ἔφυγαν μέ πλοια. Πολλοί παρακίνησαν τὸν Πατριάρχη νά φύγει γιά νά σωθεῖ. Ἐκεῖνος δέν δέχθηκε. Γνώριζε ὅτι ἡ φυγή του θά ἔξαγροινε περισσότερο τὸν Σουλτάνο καί τοὺς Τούρκους καί θά προκαλοῦσε μεγαλύτερη σφαγή τῶν Χριστιανῶν.

Ἄγέρωχος ὠδηγήθη εἰς τὴν κεντρικήν πύλη τοῦ Πατριαρχείου καί ἀφοῦ εὐλόγησεν τά ἔρημα ἀνθρώπων μέρη ψιθύρισε: «Κύριε εἰς χειράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου», ἐδέχθη τὸν ἐπώδυνον δι' ἀγχόνης θάνατο. Τό σκήνωμά του μετά τρεῖς μέρες ἐπωλήθη σὲ σπεῖρα Ιουδαίων, τό δποιον «συρρόμενον καί χλευαζόμενον» τελικά ἔρωιψαν εἰς τὴ θάλασσαν παρά τὸν Κεράτιον κόλπον. Τό ταλαιπωρημένο σεπτό σκήνωμά του εὗρε καί ἀνέσυρε ὁ Πλοίαρχος Νίκος Σκλάβος καί τὸν μετέφερε στήν Ὁδησσό, στίς 12 Μαΐου, ἀναλλοίωτο, ὅπου ἐτάφη μέ μεγάλες τιμές. Μετά ἀπό πέντε χρόνια τὸ σεπτό λείψανό του μετεφέρθη στήν Ἀθήνα ὅπου ἔκτοτε εύρισκεται μέσα σὲ μαρμάρινη λάρνακα στήν ἀριστερή πλευρά τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν.

Τόν κατ' ἔξοχήν Πατριάρχη τοῦ Γένους παρέλαβε ἡ δόξα, ἡ Ἑλληνική Ἰστο-

ρία και τό πάνθεον τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως και τῆς πατρόδος και τὸν κατέταξε ἀνάμεσα στοὺς Ἅγιους τῆς και τὸν ἐορτάζει 10 Ἀπριλίου, ἡμέρα τοῦ μαρτυρίου του. Ἀπό πολλούς ἐπικρίθηκε και ἡ ἀνακήρυξή του ὡς Ἅγιον. Ἄλλα τοῦτο ἦτο χρέος και τῆς Ἐκκλησίας και τοῦ Ἐθνους, γι' αὐτό και στὸ μαρτυρικό του γράφει: «Ἐν ἀγχόνῃ κἄν τέθηκας, Πατριάρχη, ὅμως γε ἀεὶ ζῆς ἐν Ἐδέμ τῇ θείᾳ. Τῇ δεκάτῃ Πατριάρχης θῦμα γέγονεν, ἔνεκα Γένους» Τό δέ εὐσεβές Ἐθνος ἀποτίον φόρον τιμῆς τοῦ ἔστησεν ἀνδριάντα ἔξωθεν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ ἔξοδα τοῦ Γ. Ἀβέρωφ, μὲ τὸ βλέμμα σκεπτικό και προστηλωμένο στήν πορεία και τὴν ἰστορία τοῦ Γένους, ὅπως ἀναφέρεται και στὸ ὑπέροχο ἐκεῖνο ποίημα τοῦ Ἀρ. Βαλαωρίτη στά ἀποκαλυπτήριά του τό 1872 (ἀσμα Ε'):

Πᾶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος...
πού τρέχει ὁ λογισμός σου,
τά φτερωτά σου τά ὄνειρα;...
Γιατί στό μέτωπό σου
νά μή φυτρώνουν, γέροντα,
τόσας χρονσαίς ἀχτίδες;...
Γιατί στά οὐράνια χεῖλη σου
νά μή γλυκοχαράζει πατέρα,
ἔνα, χαμόγελο;...

Μετά ἀπ' ὅλα αὐτά τίθεται ἔνα μεγάλο και εὐλογο ἐρώτημα: Γιατί τόση ἐμπάθεια και προκατάληψη σὲ πρόσωπα και γεγονότα τῆς ἰστορίας μας; Γιατί τόση διαστρέβλωση και παραχάραξη τῆς ἰστορικῆς ἀλήθειας; Γιατί ἄλλοι λαοί μέ μικρότεροι και ἀσήμιαντη ἰστορία προσπαθοῦν νά τά διατηρήσουν γνήσια και ἀλώβητα και ἐμεῖς μέ μια τόσο ἔνδοξη και μέ λαμπρές σελίδες δόξης, ἀνδρείας και τιμῆς προσπαθοῦμε νά τήν παραχαράξομε και νά τήν ὑποκειμενικοποιήσο-

με; Και γιατί, ὅταν γιά ἔνδοξα γεγονότα και ἰστορικά πρόσωπα τοῦ Ἐθνους μας ἔνενοι ἰστορικοί μέ χρυσά γράμματα μᾶς ἀνυψώνουν ἐθνικά και ἰστορικά, ἐμεῖς προσπαθοῦμε νά τά ἀμαυρώσουμε και νά τά μειώσουμε;

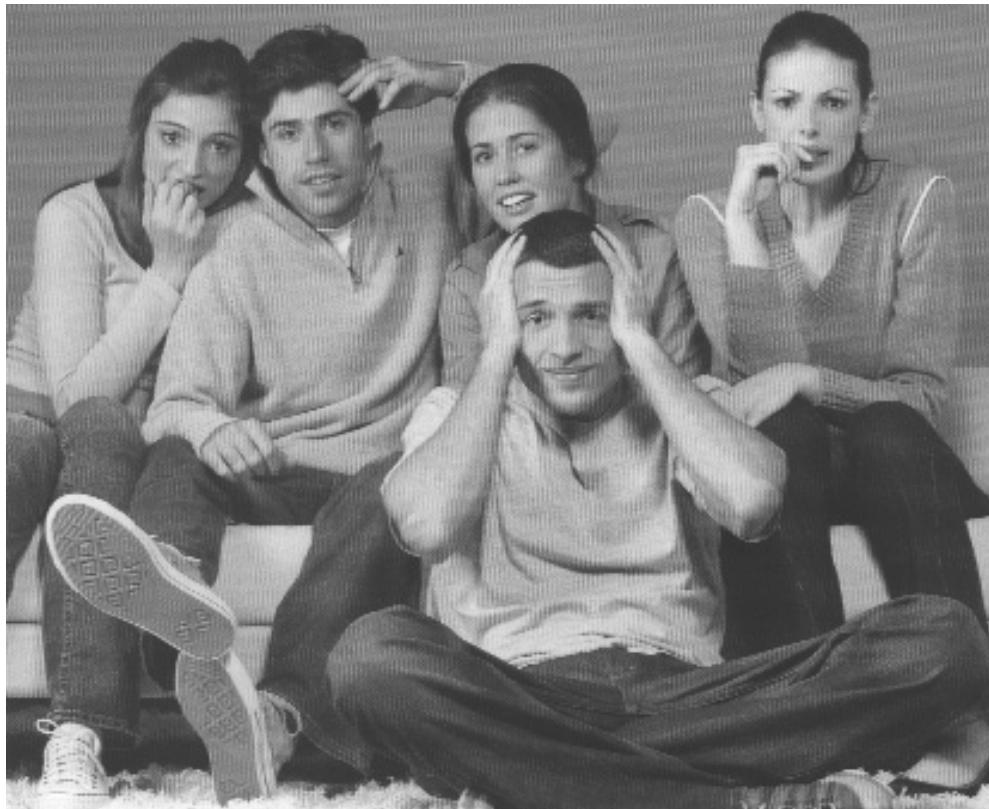
Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι λαοί πού λησμόνησαν τά βασικά στοιχεῖα τῆς ἰστορίας τους Πατριάρχα-Θρησκεία-Οίκογένεια, καταποντίστηκαν στή λήθη τοῦ χρόνου και μόνο ἐπιγραμματικά ἀναφέρονται στήν ἰστορία ὡς πάλαι ποτέ διαλάμψαντες. Σάν ἔνδοξος λαός, ἔθνος ἄγιον, βασίλειον ἱεράτευμα, πρέπει νά σεβόμαστε τούς ἀνθρώπους πού μόχθησαν γι' αὐτό τόν τόπο και θυσίασαν τήν ζωήν τους και νά τιμοῦμε τήν ἐθνική μας ἰστορία και τήν ἐθνική μας συνείδηση και παραδόση.

Πρωτοπρ. Ἀντώνιος ΑΝΔΡΕΔΑΚΗΣ
θεολόγος

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΙΤΕ
ΣΤΗΝ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΤΩΝ 93,6 FM.**

Γιά νά παρακολουθήσετε τό πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης, συνδεθεῖτε μέ τή συχνότητα τῶν 93,6 FM. Ἐκπέμπει καθόλη τή διάρκεια τοῦ 24ώρου.

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ 16ΧΡΟΝΟΥ

‘Η έφηβεία είναι ή πιό μαγική και ταυτόχρονα ή πιό δύσκολη ήλικιακά περίοδος στις ζωές των περισσότερων άπό μας. Στήν έφηβεία άλλαζουν τά πάντα. Τόσιμά μας μεταμορφώνεται, οι στάσεις και οι ίδεες μας άπεναντι στόν κόσμο άλλαζουν ωριακά, ή συμπεριφορά μας γίνεται πιό προκλητική.

Σ’ αυτή τή φάση της ζωής του ό έφηβος νιώθει έπιτακτικά τήν άναγκη νά συγ-

κρουστεῖ μέ τό γονεϊκό πρότυπο, ώστε μέσα άπό τή σύγκρουση νά άνακαλύψει τίς πραγματικές άνάγκες του, νά συμφίλιωθει μέ τόν έαυτό του.

Παρά τό γεγονός ὅτι είναι μιά δύσκολη ήλικιακά φάση, έχει μιά άπροκάλυπτα δύμορφη μαγεία. Οι έφηβοι είναι πιό δύμορφοι, όπως είναι και μέ ὅ, τι έχουν.

*Μέ τόν άέρα τους πιό διάφανο.
Τά χρώματα, πιό χρώματα.*

Tά αἰσθήματα, πιό αἰσθήματα.

Tήν ἀγάπη πιό ἀθώα.

Tό θυμό πιό κόκκινο.

Tήν ἐμπιστοσύνη πιό τυφλή.

Καί ὅλα μά ὅλα εἶναι μυστηριώδη, ἀνεξερεύνητα, ξεκούραστα, ὑπέροχα, καινούρια. Ἔν τό νά εἶσαι ἔφηβος σημαίνει μαγεία, ἐμπειρίες, ἀπόλαυση τῆς ζωῆς, τό νά εἶσαι 16χρονος ἔφηβος σημαίνει πρόσκληση.

Τά περισσότερα παιδιά στά 16 τους χρόνια δέν εἶναι ἀπόλυτα συνειδητοποιημένα, ὥριμα καί δέ νοιάζονται γιά τό μέλλον τοῦ κόσμου. Στά δεκάξι τους ἐνδιαφέρονται περισσότερο -καί εἶναι ἀπόλυτα φυσιολογικόγια τήν ἐμφάνισή τους, τήν ἀποδοχή τους ἀπό τήν παρέα τῶν συνομηλίκων, καί φυσικά τήν ἀποδοχή τους ἀπό τό ἄλλο φῦλο.

Ἡ κάθε μέρα ἐνός δεκαεξάχρονου εἶναι πάντα γεμάτη, κι αὐτό γιατί ζοῦν τήν κάθε μέρα στήν πληρότητά της. ቩ μέρα τους ξεκινᾶ γύρω στίς 07.30 τό πρωί. Μοιράζεται ἀνάμεσα στό σχολεῖο, στό φροντιστήριο, σέ δραστηριότητες πού δέ στηρίζονται στή θεωρία ὅπως οἱ παραπάνω δραστηριότητες ὅπως τό ποδόσφαιρο, ἡ κολύμβηση, τό μπάσκετ. Ἐπιπλέον, ἡ μέρα τους μοιράζεται στό σπίτι, καί τελευταῖα, ὥστόσ πιό σημαντική ἀπό τά παραπάνω, στήν παρέα τους.

Θά ξυπνήσει λοιπόν, γύρω στίς 07.30. Θά κάνει ὅσα κάνει καί ἔνας ἐνήλικας γιά νά περιποιηθεῖ τόν έαυτό του, καί θά ξεκινήσει γιά τό σχολεῖο. Θά σπαταλήσει τουλάχιστον 7 ὥρες, σέ μιά αἴθουσα μέ γκρίζους τοίχους, ἡ δόπια τοῦ προσφέρει τή γνώση. ቩ 16χρονος θά προτιμοῦσε φυσικά, νά βρίσκεται στό πιό κοντινό café καί νά ἀπολαμβάνει τό ρόφημα τῆς ἐπιλογῆς του, ἀπ' τό νά ἀκούει τόν μαθηματικό, νά ὠρίζεται στόν πίνακα... γιά τό τετράγωνο τῆς ὑποτεινούσης ἐνός δρθογωνίου τριγώνου. Καί εἶναι ἀπόλυτα κατανοητό.

Μετά τίς 7 ὥρες προσφορᾶς γνώσεων ἀκολουθοῦν ἀρκετές ἄλλες στό φροντιστήριο. Τό φροντιστήριο μπορεῖ νά εἶναι ἐπιλογή τοῦ ἴδιου τοῦ 16χρονου ἡ τῶν γονιῶν του. Καί στίς δύο περιπτώσεις ὥστόσο, δέ φαίνεται νά τό ἀπολαμβάνει ἰδιαίτερα. Ἀκολουθοῦν οἱ ὥρες πού ὁ 16χρονος περνάει στό σπίτι του γενικότερα, καί στόν προσωπικό του χῶρο εἰδικότερα. Τά ἴδια τά παιδιά ίσχυρίζονται, πώς στό σπίτι τους θέλουν νά τά ἀκοῦν καί ὅχι νά ἀκοῦν. Φτάνοντας στό σπίτι του, ὁ 16χρονος προτιμᾶ νά μιλήσει γιά ὅλα ὅσα συνέβησαν τήν ἡμέρα πού προηγήθηκε παρά νά ἀκούσει ἀπό τούς γονεῖς του γιά τό τί ἔκανε ἡ τί δέν ἔκανε σωστά. Οἱ ὥρες πού περνᾶ μέ τήν παρέα του εἶναι ἀνεκτίμητες ἀπό κάθε ἀποψη. Στήν παρέα, καί ἔξαιτίας τῆς παρέας, μοιράζεται ἀνησυχίες, προβληματισμούς, συνασθήματα.

Οἱ ἀνησυχίες καί προβληματισμοί ἐνός 16χρονου, πᾶνε χέρι-χέρι μέ τήν ἡλικία του. Ἀνησυχοῦν καί προβληματίζονται γιά τό πόσο καλή ἦταν ἡ ὁμάδα τους στόν χθεσινό ἀγώνα, γιά τό ἄν θά ἔρθει στό σχολικό πάρτι ἡ κοπέλα ἡ τό ἀγόρι πού τούς ἐνδιαφέρει, πῶς θά πείσουν τούς γονεῖς τους νά τούς αὐξήσουν τό χαρτζιλίκι τους, ἄν τό ντύσιμο τους εἶναι μέσα σ' αὐτό πού δοξεῖ ἡ μόδα, πῶς θά πείσουν τόν μπαμπά καί τή μαμά τους νά τούς ἀγοράσουν τό πρώτό τους μηχανάκι, ποιό ψέμα θά μεταχειριστοῦν γιά να μείνουν στή φίλη Ἐλένη μιά ὠρίτσα ἀκόμα.

Ὑπάρχουν φυσικά καί οἱ ἔξαιρέσεις στό γενικότερο κανόνα. Πολλοί εἶναι οἱ δεκαεξάχρονοι πού ξαφνιάζουν μέ τή στάση τους ἀπέναντι στά μεγάλα κοινωνικά προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας (φτώχεια, ἀνεργία, ναρκωτικά).

“Οταν διαπιστώνουν ὅτι οἱ ἀξίες τῆς

έλευθερίας, της δικαιοσύνης κ.ά. παραβιάζονται, συμπειτέχουν ένεργα στούς άγωνες γιά τήν άποκατάστασή τους.

Τη ήλικια των 16 χρόνων είναι ίσως ή πιό συναισθηματική ήλικια. Ό έσωτερος κόσμος των έφηβων είναι κυριολεκτικά άπρόβλεπτος. Τή στιγμή πού όλο τό ένδιαφέρον τους έστιαζεται στήν έμφανσή τους, ξαφνικά ένδιαφέρονται και έχουν άποψη γιά ό,τι σήμερα άπασχολεῖ ένηλίκους. "Έχουν άπαντήσεις σε έρωτήσεις όπως:

— Γιατί μᾶς λένε ότι ο λαός έχει τή μεγαλύτερη δύναμη, όταν μά χούφτα άνθρωποι τών κάνουν ό,τι θέλουν;

Οι άπαντήσεις τους δέν είναι άναμενόμενες. Προβληματίζουν τούς μεγάλους. Αύτή άκρως είναι και ή μαγεία τής έφηβείας. Αύτό τό μή προβλέψω πού χαρακτηρίζει όλα τά παιδιά μέ τό σακίδιο στήν πλάτη.

Κανένας δέν μπορεῖ νά έρμηνεύσει τήν ήλικια αύτή, όσο κι άν προσπαθεῖ. Και έχουν προσπαθήσει άρκετοι. Οι σκέψεις και οι ίδεες ένός δεκαεξάχρονου μπροστάν νά γίνουν τό πιό περίπλοκο πεδίο έρευνας, καθώς οι πληροφορίες, και οι ίδεες πού έχει μέσα στό κεφάλι του δέν είναι κατά κανένα τρόπο «κανονικές». Και ίσως δέν πρέπει νά είναι...

Τά **9 πράγματα** πού δέν θέλει ένας 16χρονος:

1. Νά τοῦ κάνετε παρατηρήσεις μπροστά στούς φίλους του.
Αἰσθάνεται μειονεκτικά.
2. Νά τοῦ κρύψετε τήν άλλητεια.
Θά χάσει τήν έμπιστοσύνη του άπεναντί σας.
3. Νά τόν άναγκάσετε νά κάνει κάτι πού δέν θέλει.
Αἰσθάνεται άγανάκτηση.
4. Νά τόν πιέσετε γιά τό ότιδήποτε.

Τό νά νιώθει έλευθερος είναι πιό σημαντικό γιά κενον άπ' τό νά νιώθει ύγιης.

5. Νά τοῦ πείτε νά πάει γιά διάβασμα όταν δέν θέλει νά τό κάνει.

Τό βέβαιο είναι πώς θά διαβάσει, όχι όμως τά μαθήματά του.

6. Νά τοῦ βάλετε όρια γιά τό ώραριο στίς έξόδους του.

Διαπραγματευτείτε το μαζί του. Θά νιώσει ότι ύπολογίζετε και τή δική του άποψη, και φυσικά τό δικαιώμα του στίς έξόδουν.

7. Νά τοῦ μιλάτε συνεχῶς και γιά τά πάντα. Ό 16χρονος θέλει νά τόν άκονται και όχι νά άκονται.

8. Νά άντιδράσετε ύπερθροικά στόν τρόπο ντυσίματος και συμπεριφορᾶς του. Ό 16χρονος θέλει νά είναι διαφορετικός. Ή διαφορετικότητα δέν είναι πάντα άποδεκτή. Η ύπερθροική άντιδρασή σας, ώστόσο, δέν θά τόν πείσει πώς έσεις έχετε δίκιο.

9. Νά άπορρίπτετε τίς άπόψεις του, όταν είναι άντιθετες άπό τίς δικές σας.

Τό νά γνωρίζει πώς έχει σύμμαχο τούς γονεῖς του σημάνει ότι μπορεῖ και νά τούς έμπιστεύεται.

Δείξτε του μέ κάθε τρόπο τήν άγαπη σας. Όχι μονάχα όταν όλα λειτουργοῦν όμαλά, άλλα και όταν όλα γύρω καταρρέουν.

Δείξτε στόν 16χρονο σας, πώς μπορεῖ γιά όλο τόν κόσμο νά είναι κάποιος, όμως γιά σᾶς είναι όλος ο κόσμος.

Γωγώ ΣΠΙΘΟΥΡΗ

φοιτήτρια Κοινωνιολογίας
(Από τό περιοδικό Σχῆμα Λόγου
τοῦ Κέντρου Πρόληψης
κατά τών Ναρκωτικών Ν. Ρεθύμνης)

ΑΠΟΨΕΙΣ και ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Μανή - Θεκέλ - Φᾶρες

538 π.Χ., 2.500 χρόνια περίπου πίσω. Μιά πόλις ξακουστή. "Ενας πολιτισμός φημισμένος. Είναι ή πόλις ή μεγάλη πού σήμερα δυστυχώς μόνο οι άνασκαφές μποροῦν νά τήν προσδιορίσουν. Είναι ή πάλαι ποτέ διαλάμψασα ἀρχαία Βαβυλώνα, μέ τόν ξεκουστό ἔκεινο Βαβυλώνειο πολιτισμό της, τούς κρεμαστούς κήπους, ἐνα ἀπό τά ἑπτά θαύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τά ἐπιβλητικά οἰκοδομήματα καί τά κανάλια τοῦ Εύφρατη πού τή διεπότιζε. Τώρα καί αὐτός τήν ἐγκατέλειψε. "Αλλαξε πορεία καί ή κοίτη του μέ τα καταγάλανα νερά του ἀκολουθοῦν ἄλλους δρόμους καί διεξόδους.

"Αυτήν τήν πόλη τή μεγάλη, τό 538 π.Χ., ὅπως μᾶς περιγράφει παραστατικότατα ή Παλαιά Διαθήκη (Δανιήλ Ε', 1-31) συνέβη ἐνα μεγάλο ιστορικό γεγονός. Εἶχε προηγηθεῖ ή καταστροφή τοῦ Ιουδαϊκοῦ Βασιλείου καί τῆς Ιερουσαλήμ καί οἱ κάτοικοί της εἶχαν συρθεῖ στήν αἰχμαλωσία (Βαβυλώνειος αἰχμαλωσία). 'Ο περίφημος Ναός τοῦ Σολομώντα κατεστράφη καί ὅλα τά ιερά σκεύη εἶχαν λαφυραγωγηθεῖ ἀπό τόν Ναβουχοδονόσορα καί εἶχαν μεταφερθεῖ στά βασιλικά ἀνάκτορα τῆς Βαβυλώνας καί τούς εἰδωλολατρικούς ναούς τῶν Χαλδαίων. Τόν Ναβουχοδονόσορα διεδέχθη ὁ υἱός του Βαλτάσαρ, ἄνθρωπος ἐγωιστής, ὑπερόπτης, ἐπιπόλαιος, θιασώτης τῶν θεῶν τῶν

εἰδώλων καί ὑβριστής τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Στή μεγάλη αἰθουσα τῶν ἀνακτόρων τῆς Βαβυλῶνος γίνεται μεγάλο συμπόσιο. 'Ο Βαλτάσαρ ἔχει καλέσει στό δεῖπνο περισσότερους ἀπό χίλιους προσκεκλημένους σατράπες, τοπάρχες, στρατηγούς, μέ τίς συνοδεῖς τους, γυναῖκες, ὑπηρέτες, δούλους κ.ἄ. Τά φαγητά πλούσια, οἶνος ἄφθονος καί ὅλοι τρώγονται καί πίνονται κάτω ἀπό τούς ἥχους αἰσθησιακῆς μουσικῆς. Τό ἄφθονο κρασί μετατρέπει τό δεῖπνο σέ συμπόσιο ἀσωτίας, μέθης καί κραιπάλης. "Ολοι χαίρονται, ἀπολαμβάνουν, χορεύουν, ἀσχημονοῦν, αἰσθησιάζονται. Κανείς δέν ὑποφιάζεται τό τραγικό γεγονός πού θά ἀκολουθήσει ἐντός ὀλίγου. "Ἐνα θέαμα πού θά φέρει σάν σεισμός μιά τραγωδία πού κανείς δέν περιμένει. Οι χοροί θά διακοποῦν, ἡ μουσική θά σιγήσει, τό ποτήρι μέ τό κρασί θά μείνει στά χείλη τῶν συνδαιτημόνων. 'Η ἀγωνία θά ζωγραφιστεῖ στά πρόσωπά τους καί ὅλα θά τελειώσουν μέ ἐνα τραγικό τρόπο, ἐνώ σέ λίγη ὥρα μετά τό συγκλονιστικό θέαμα ή αἰθουσα τοῦ συμποσίου θά γίνει χῶρος τραγωδίας πού θά πλημμυρίσει μέ αἴματα καί πτώματα.

'Ο βασιλιάς ἀμέριμνος συνεχίζει τό δεῖπνο. Είναι ζαλισμένος, μεθυσμένος. Καί τώρα θέλει νά φθάσει στό ἀποκρύφωμα ἐπιδείξεως τῆς δυνάμεως του. Οὕτε αὐτόν τόν Θεό δέ δειλιάζει νά προκαλέσει καί νά ἐμπαίξει. Θέλει νά

πιεῖ τό κρασί του ἀπό τά ιερά σκεύη πού εἶχε ὄρπαξει ὁ πρόγονός του ἀπό τόν Ναό τοῦ Σολομῶντος. Θέλει νά πιεῖ καί ὁ Ἰδιος καί οἱ προσκεκλημένοι του. Δέν τόν ἐνδιαφέρει ἄν αὐτό εἶναι πράξη προσβολῆς πρός τόν Θεό, ὅπεις καί ιεροσυλία. "Ολοι πίνουν ἐπικαλούμενοι τούς θεούς τῶν εἰδώλων καί ὑβρίζοντας μέ βλάσφημα καί ἀπρεπα λόγια. Καί τούτη εἶναι ἡ στιγμή πού ἔμφανίζεται τό ἀποκαλυπτικό θέαμα πού κανείς δέν περίμενε.

"Ἐνα ἀθέατο χέρι πού φαίνεται μόνο ἀπό τήν παλάμη ἔως τόν καρπό, γράφει στόν τοῦχο καθαρά γιά νά φαίνεται καί νά διαβάζεται ἀπ' ὅλους: Μανή-Θεκέλ-Φάρες. "Ολοι σταματοῦν. "Ολοι διαβάζουν. 'Αλλά τί σημαίνουν αὐτές οἱ λέξεις; 'Ο βασιλιάς ταραχμένος καί συγκλονισμένος καλεῖ τούς εἰδωλολάτρες ιερεῖς τῶν Χαλδαίων ἀστρολόγους καί μάγους, ἀλλά κανείς δέν μπορεῖ νά δώσει ἔξήγηση. Τή λύση θά δώσει ἡ βασιλομήτωρ. Μόλις ἀντιλαμβάνεται τό γεγονός ἔρχεται ἀπό τά ἴδιαίτερα διαμερίσματά της καί λέγει στόν υἱόν της νά καλέσει τόν Δανιήλ «Ἔστιν ἀνήρ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου ἐν ᾧ πνεῦμα Θεοῦ... καί σύνεσις εὑρέθη ἐν αὐτῷ...» (Δανιήλ Ε', 11).

'Ο βασιλιάς προσκαλεῖ τόν Δανιήλ. Τοῦ κάνει φιλοφρονήσεις καί τοῦ ὑπόσχεται δωρεές. 'Ο Δανιήλ δέν δελεάζεται ἀπ' ὅλα αὐτά. 'Ανατρέχει πρῶτα στίς πολεμικές καί βέβηλες πράξεις τοῦ πατέρα του καί στή συνέχεια ἀπευθύνεται σ' αὐτόν καί τοῦ λέγει μέ θάρρος καί παρρησία: «Καί σύ, βασιλιά, δέν ταπείνωσες τόν ἑαυτόν σου, τήν καρδιά σου καί προσέβαλες μέ τίς βέβηλες καί ὑπεροπτικές πράξεις σου τόν Θεό καί αὐτή εἶναι ἡ ἔρμηνεία τῶν λέξεων.

Μανή σημαίνει, ὅτι ὁ Θεός ἔμέτρησε τήν βασιλεία σου καί αὐτή ἐτελείωσε (Δαν. Ε', 26). Θέκελ: ὁ Θεός σέ ἔζυγισε καί τό ἔργο τῆς βασιλείας σου εύρεθη ἐλαφρύ, λειψό πάνω στό ζυγό τῆς θείας δικαιοσύνης καί ἐπομένως ἡ βασιλεία σου ἔλαβε τέλος (Δαν. Ε', 27). Φάρες: 'Η βασιλεία σου διαιρέθηκε καί δόθηκε στόν Δαρεῖο τόν Μῆδο καί τούς Πέρσες (Δαν. Ε', 28).

Μετά τήν ἔρμηνεία τῶν τριῶν λέξεων, ὁ Βαλτάσαρ ἐτίμησε μέ μεγάλες τιμές καί ἀξιώματα τόν Δανιήλ. 'Ο Ἰδιος ὅμως θανατώνεται, γιατί οἱ Πέρσες πού πολιορκοῦσαν τή Βαβυλώνα τήν κατέλαβαν καί μπῆκαν στό παλάτι, στήν αἵθουσα τοῦ συμποσίου ἀκριβῶς τήν ὥρα τοῦ δείπνου (Δαν. 29-31).

Μιά μικρή φυχολογική προσέγγιση μᾶς παρουσιάζει τόν χαρακτήρα τοῦ Βαλτάσαρ καί τήν αἰτία πού τόν παρουσίασε ἐλαφρύ καί ἐλλειπή στό ζυγό τοῦ Θεοῦ. Τόν χαρακτήριζε μεγάλη κενότητα, ἐπιπολαιότητα, ἔλειψη λογικῆς. 'Ενω οἱ Πέρσες πολιορκοῦν τήν Βαβυλώνα, ὁ Βαλτάσαρ αἰσθάνεται αὐτάρκης καί δόηγεῖται στήν αὐταρέσκεια καί αὐτοπεποίθηση. «Ἔχω πολυάριθμο στρατό. "Ἔχω ἀπόρθητο τεῖχος (τό τεῖχος τῆς Βαβυλώνος εἶχε 15 χιλιόμετρα μῆκος, 120 μ. ὕψος, 32 μ. πλάτος καί 32 πύργους). "Ἔχω τρόφιμα γιά 20 χρόνια. "Ἔχω ὑδάτινο ἔμποδιο τόν Εὐφράτη πού δέν ἐπιτρέπει τή διάβαση τοῦ ἔχθροῦ. "Ἔχω δλατά ἐφόδια πού μέ καθιστοῦν ἀτραπτο». "Ἔτσι ἀμέριμνος κάνει τό δεῖπνο."Ἔχει κοντά τούς στρατηγούς καί τούς μεγιστάνες του. Δυστυχῶς, οἱ φρουροί καί ὁ στρατός τῶν τειχῶν δέν ἀντελήφθησαν ὅτι ἐκείνη τή στιγμή τοῦ δείπνου,

τῆς κραιπάλης καί τῆς μέθης, δὲ χθρός ἀγρυπνοῦσε καί δροῦσε καταλυτικά. Ὁ Δαρεῖος ἔκανε ἐκτροπή τοῦ ποταμοῦ καί δὲ στρατός τοῦ εἰσῆλθε διάξηρᾶς στήν πόλην. Ἡ αὐτοπεποίθηση καί ἡ ὑπεροφία του τὸν ὠδήγησαν στήν καταστροφή καί τὸν θάνατον. «Εἶμαι δυνατός. Ξέρω τί κάνω.» Ετοι παραλογίζεται καὶ συνεχίζει τὴν κραιπάλη, βεβηλώνει τὰ ιερά σκεύη, γλεντᾶ καὶ ἀσχημονεῖ. Ὅλες οἱ πράξεις του δείχνουν ἄνθρωπο ἀμετανόητο. Δέν ἀφήνει περιθώρια διορθώσεως. Ἐμετρήθη, ἐζυγίσθη καὶ εὑρέθη ἐλλιπής. Καὶ ὅλα αὐτά διεδραματίσθησαν τὸ 538 π.Χ.

Γυρίζουμε πίσω τίς σελίδες τῆς ἴστορίας 2500 χιλιάδες χρόνια περίπου καὶ ἔρχόμαστε στή σημειωνή ἐποχή. Τί ἀντικρύζουμε; Παντοῦ ρέει ἀφθονος οἶνος. Παντός εἰδους διασκεδάσεις μέχρι πρωίας. Ἔλλειψη ἡθικοῦ βίου. Διάλυσις τῆς οἰκογένειας. Πολλαπλασιασμός τῶν διαζυγίων. Περιθωριοποίηση τῶν παιδιῶν, τῶν νέων. Ἐξαρση τῆς ἐγκληματικότητος. Δουλεμπόριο. Ἐμπόριο λευκῆς σαρκός. Ἐκμετάλλευση καὶ κακοποίηση μικρῶν παιδιῶν, ἐμπόριο ζωτικῶν ὄργανων, βεβήλωση Ἰ. Ναῶν, Ἰ. Λειψάνων, Ἰ. σκευῶν, θρησκευτικῶν καὶ ἔθνικῶν Συμβόλων, καταπάτηση ἡθῶν, ἔθιμων καὶ παραδόσεων χιλιάδων χρόνων. Ἀκόμα καὶ τίς κωδωνοκρουσίες τῶν Ἰ. ἀκολουθιῶν ζητοῦν δρισμένοι νά σταματήσουν, πρᾶγμα πού δέν ἔγινε οὕτε τὴν ἐποχή τῆς Τουρκοκρατίας. Ἡ θεοποίηση καὶ ἀπολυτοποίηση τοῦ χρήματος καὶ τοῦ πλούτου, ἡ ἀπαξίωση τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος ὡς ὄρατῆς εἰκόνας τοῦ ἀοράτου Θεοῦ. Ἡ ὑποχρισία, ἡ εὔσεβοφάνεια, ἡ ταπεινο-

λογία, τά κροκοδείλια δάκρυα καὶ μάλιστα ἀπό ὑφηλά ἵσταμενα πρόσωπα καὶ ὑπηρεσίες, μή ἔξαιρουμένων καὶ κάποιων θεραπόντων τῶν Μ.Μ.Ε. μέτα τα «ἡξεις-ἀφίξεις...» πού γίνονται κριτές τῶν πάντων μέθεμιτά καὶ ἀθέμιτα μέσα καὶ πολλά ἄλλα.

Μήπως μᾶς θυμίζουν ἐποχές Βαλτάσαρ; Μήπως οἱ προφητεῖς τοῦ Δανιήλ ἀφοροῦν τὴν ἐποχή μας; Μήπως οἱ τρεῖς λέξεις: *Μανή-Θεκέλ-Φάρες* προδιαγράφουν καὶ σήμερα τίς ἐπιπτώσεις καὶ τίς συνέπειες πού δημιουργοῦν οἱ σύγχρονοι Βαλτάσαρ; Γιατί καὶ σήμερα ὑπάρχει ἡ Βαβυλώνα, ἡ πόλις τοῦ βασιλέως ἡ μεγάλη πού μᾶς παρασύρει σέ μια ἔφρενη ζωή ἀκολασίας, ἀφελληνισμοῦ, ἀποθρησκειοποίησης καὶ ἀποορθοδοξοποίησης τοῦ ἔθνους μας.

«Ἄς γυρίσουμε πίσω τίς σελίδες τῆς ἴστορίας καὶ ἃς μελετήσουμε τό τραγικό πάθημα τοῦ Βαλτάσαρ καὶ ἃς μήν ἐπαναπαυόμαστε στό «ές αὔριον τά σπουδαία!». Ὁ ὀλάνθαστος ζυγός (ζυγαριά) τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει καὶ μᾶς ζυγίζει καὶ μᾶς προειδοποιεῖ. Νά μετανοήσουμε! Νά φοβηθοῦμε! Κινδυνεύουμε!

Α.Α.Α.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ποιμαντικές έπισκεψεις Μεγ. Έβδομάδας και Πάσχα

Κατά τή διάρκεια τής Άγιας και Μεγάλης Έβδομάδας και του Πάσχα 2007 ό Σεβ.

Ποιμενάρχης μας κ. κ. ΑΝΘΙΜΟΣ:

α) Έχοροστάτησε κατά τόν "Ορθο, προέστη τής θ. Λειτουργίας τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου καὶ ἐκήρυξε τόν θ. λόγο στούς ἵ. ναούς Ἅγ. Ἀναργύρων Περιβολίων (Κυρ. Βαΐων, 1/4), Ἅγ. Ραφαὴλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῆς Ἱ. Μονῆς Ἅγ. Εἰρήνης Ρεθύμνου (Το. Διακαινησίμου, 10/4), Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀμνάτου (Παρ. Διακαινησίμου, 13/4) καὶ Ἅγ. Ἰωάννου Προδρόμου Ἀνωγείων (Κυρ. Ἀντιπάσχα, 15/4).

β) Έχοροστάτησε κατά τόν Ἐσπερινό καὶ προέστη τής θ. Λειτουργίας τοῦ Μεγ. Βασιλείου τῆς Μεγ. Πέμπτης (5/4) στόν ἵ. ἐνορ. ναόν. Ἅγ. Φωτεινῆς Ρεθ. καὶ τοῦ Μεγ. Σαββάτου (7/4) στόν ἵ. ἐνορ. ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Μασταμπά Ρεθ.

γ) Προέστη τής Παννυχίδος, τής Τελετῆς τής Ἀναστάσεως καὶ τής πασχαλινῆς θ. Λειτουργίας τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου (7-8/4) στόν ἵ. Μητροπολ. ναόν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Ρεθύμνου. Κατά τό «Δεῦτε λάβετε Φῶς» διένειμε τό μεταφερθέν ἀπό τόν Πανάγιο Τάφο τῶν Ἱεροσολύμων Ἅγιο Φῶς, πρὸν δέ ἀπό τήν ἔξοδο τῆς Ἀναστάσεως ὁ Ἅρχιμ. Ἀνθ. Μαντζουράνης ἀνέγνωσε τή Ποιμαντορικήν Ἐγκύλιο τοῦ Σεβασμιωτάτου γιά τό Ἅγιο Πάσχα.

δ) Έχοροστάτησε κατά τίς Ὡρες καὶ προέστη τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ τής θ. Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων Δώρων τῆς Μεγ. Δευτέρας (2/4) στό Καθολικό τῆς Ἱ. Μονῆς Σωτῆρος Χριστοῦ Κουμπέ, τής

Μεγ. Τρίτης (3/4) στόν ἵ. ἐνορ. ναόν Ἅγ. Γεωργίου Καλλιθέας καὶ τής Μεγ. Τετάρτης (4/4) στόν ἵ. ἐνορ. ναό Κυρίας τῶν Ἅγγέλων Ρεθύμνου.

ε) Έχοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων (1/4) στόν ἵ. Μητροπολιτικό ναό, τής Μεγ. Δευτέρας (2/4) στόν ἵ. ἐνορ. ναόν Ἅγ. Κων/νου Ρεθ. καὶ τής Μεγ. Τρίτης (3/4) στόν ἵ. ἐνορ. Ναόν Ἅγ. Τεσσαρων Μαρτύρων Ρεθ.

στ) Έχοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου καὶ προέστη τής τελέσεως τοῦ ἵ. Εὐχελαίου τής Μεγ. Τετάρτης (4/4) στόν ἵ. Μητροπολιτικό ναό.

ζ) Έχοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τῶν Ἅγ. Παθῶν τής Μεγ. Πέμπτης (5/4) στόν ἵ. Μητροπολιτικό ναό. Τίς 12 Εὐαγγελικές περιοπές ἀνέγνωσαν ὁ Σεβασμιωτάτος, ὁ Ἅρχιμ. Ἀνθ. Μαντζουράνης, Πρωτοσύγκελλος, οἱ Πρωτοπορ. Ἰωάνν. Σκαλίδης, Ἅρχιερατ. Ἐπίτροπος, Χαραλ. Καμηλάκης καὶ Νικ. Νικηφόρος, ὁ Οἰκον. Γεώργ. Μεταξαράκης καὶ ὁ Διάκ. Εὐάγγ. Ζαφειρόπουλος.

η) Έχοροστάτησε κατά τίς Μεγ. Ὡρες καὶ τόν Ἐσπερινοῦ τής Ἀποκαθηλώσεως τής Μεγ. Παρασκευῆς (6/4) στόν ἵ. Μητροπολ. ναό. Τόν θ. λόγον ἐκήρυξεν ὁ Πρωτοπορ. Νικόλ. Πολάκης, Γεν. Ἅρχιερατ. Ἐπίτροπος.

θ) Έχοροστάτησε κατά τόν "Ορθο τοῦ Μεγ. Σαββάτου στόν ἵ. Μητροπολ. ναό. Τά Ἐγκώμια τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου ἔψαλε πολυμελής χορωδία ὑπό τή διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτη κ. Εὐάγγ. Καπαϊδονάκη. Ἀκολούθησεν ἡ περιφορά τοῦ Ἐπιταφίου τή συνοδείᾳ τής Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου

Ρεθύμνης καί Στρατιωτικοῦ Ἀγήματος τοῦ 547 Τάγματος Πεζικοῦ. Στήν πλατεῖα τῶν Ἀγ. Τεσσάρων Μαρτύρων ἔγινεν ἡ συνάντηση τῶν Ἐπιταφίων τῆς πόλεως καί παρουσίᾳ τῶν Βουλευτῶν Ρεθύμνης κ.κ. Ἰωάνν. Κεφαλογιάννη καί Ἐμπ. Ὁθωνα, τοῦ Νομάρχη κ. Γεωργ. Παπαδάκη, τοῦ Δημάρχου κ. Γεωργ. Μαρινάκη καί ἐκπροσώπων ἄλλων Ἀρχῶν καί μεγάλου πλήθους πιστῶν δέ Σεβ. κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ ἀνέπεμψεν ἀπό τὸν ἔξωστη τοῦ ναοῦ εἰδικήν Ἰκετήρια Προσευχὴ καί ἀπηρύθυνε εὐχές στοὺς συγκεντρωθέντες. Μετά τήν ἐπιστροφή στὸν Ἰ. Μητροπολ. ναόν δέ Δήμαρχος ἀνέγνωσε τήν Προφητεία τοῦ Ἱεζεκιήλ καί δέ Σεβασμιώτατος τό Ἰ. Εὐαγγέλιο.

ι) Προέστη τοῦ Μεγ. Ἐσπερινοῦ τῆς Ἀγάπης κατά τήν Κυριακή τοῦ Ἀγίου Πάσχα (8/4). Μετά ἀπό σύντομη Τελετή στὸν Ἰ. ἐνορ. ναό τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων Ρεθύμνου ἔγινε λιτάνευση τῆς Ἀναστάσεως μέδεπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατο καί τή συμμετοχή τῶν Ἐφημερίων τῆς πόλεως ὥστόν Ἰ. Μητροπολιτικοῦ ναόν, ὅπου τελέσθηκεν δέ Ἐσπερινός. Στή διάρκειά του τό Ἰ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη σέ διάφορες γλώσσες (Ἐλληνική, Λατινική, Ἄγγλικήν, Ἀλβανικήν, Ἀραβική, Γερμανική, Ρουμανική καί σέ Ἡρωικόν Ἐξάμετρο), δέ Ἀρχιμ. Ἀνθ. Μαντζουράνης, Πρωτοσύγκελλος, ἀνέγνωσε τήν πασχαλινήν Ἀπόδειξη τοῦ Παναγιωτ. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ καί δέ Χορός τῶν Ἱεροψαλτῶν ἔψαλε τόν Πολυχρονισμό του, δέ Σεβ. Ποιμενάρχης μας εὐλόγησε τά πασχαλινά αὐγά. Ἡ Ἀπόλυτη ἔγινε στήν αἱθουσα τελετῶν τοῦ παρακειμένου Μητροπολιτικοῦ μεγάρου, ὅπου δέ Σεβασμιώτατος διένειμε τά αὐγά καί γλυκίσματα στὸν Ἰ. Κλῆρο, τίς Ἀρχές καί τόν Λαό. Τό ἀπόγευμα τῆς ἵδιας ἡμέρας δέ Σεβ. κ.κ.

ΑΝΘΙΜΟΣ προέστη τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Ἀγάπης καί στό Καθολικό τῆς Ἰ. Μονῆς Τιμ. Προδρόμου Ἀτάλης-Μπαλῆ.

ια) Ἐπισκέφθηκε τό Στρατόπεδο «Θεοδωράκη» (Κυρ. τοῦ Πάσχα, 8/4), ὅπου παρεκάθησε σέ γεῦμα καί ἀπηρύθυνε πατρικές εὐχές στή Διοίκηση, τούς ἀξιωματικούς καί τούς ἐκπαιδευομένους τοῦ κέντρου νεοσυλλέκτων τοῦ 547 Τ.Π., καί τό Νομαρχιακό Νοσοκομεῖο καί τό Ἱδρυμα Κοινωνικῆς Πρόνοιας Ρεθύμνου (Τετ. Διακανησίμου, 11/4), στό διοικητικό, νοσηλευτικό κ.λπ. προσωπικό, τούς νοσηλευομένους καί ἡλικιωμένους τροφίμους τῶν ὁπίων εὐχήθηκε καί διένειμε πασχαλινά δῶρα.

‘Εορτές τῆς Διακανήσμης Ἐβδομάδας

Τήν Τρίτη τῆς Διακανήσμης Ἐβδομάδας, 10ην Ἀπριλίου 2007, πανηγύρισε σεμνοπρεπῶς τό παρεκκλήσιο τῶν Ἀγ. νεοφανῶν Μαρτύρων Ραφαήλ, Νικολάου καί Εἰρήνης τῆς γυναικείας Ἰ. Μονῆς Ἀγ. Εἰρήνης Ρεθύμνου. Τῆς θ. Λειτουργίας προέστη δέ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ καί συλλειτούργησεν δέ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ, ἐνώ τόν θ. λόγον ἐκήρυξεν δέ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἰ. Μητροπόλεώς μας Ἀρχιμ. Ἀνθ. Μαντζουράνης.

Ἐξάλλου, τήν Παρασκευή τῆς ἵδιας Ἐβδομάδας, 13η τ.μ., δέ Σεβ. κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ προέστη τῆς θ. Λειτουργίας στόν πανηγυρίσαντα Ἰ. ἐνορ. ναό Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀμνάτου Ρεθ. Τόν θ. λόγον ἐκήρυξεν δέ Ἀρχιμ. Δαν. Σάπικας. Μέ τήν εὐκαιρίαν αὐτήν δέ Σεβασμιώτατος ἔνεγκαγήθηκε καί στό Λαιογραφικό Μουσεῖο τοῦ χωριοῦ.

‘Εθνική Ἀντίσταση στή Γκιουμπρά

Τή 13ην Ἀπριλίου 2007 στήν αἱθουσα τελετῶν τῆς Ἰ. Μονῆς Ἀρσανίου δέ Δῆμος Ἀρκαδίου πραγματοποίησεν ἐκδήλωση

γιά τήν έπετειο τῆς Μάχης στό σπήλαιο Γκιουμπρά Μέσης (31.3.1944). Στό χρονικό τῆς Μάχης καί στή σημασία τῆς Έθνικῆς Άντιστάσεως ἀναφέρθηκεν ὁ ἴστορικός τῆς Μάχης τῆς Κρήτης κ. Μᾶρκ. Πολιούδακης, στόν ὅποιο καί ἀπονεμήθηκε τιμητική πλακέτα ἀπό τόν Δῆμο γιά τήν πολύτιμη προσφορά του. Τήν ‘Ι Μητρόπολή μας ἐκπροσώπησεν ὁ Ἄρχιψ. Ἅνθ. Μανζουράνης, Πρωτοσύγκελλος.

Ἐξάλλου, τή 15η τ.μ. στό χῶρο τῆς Μάχης, παρουσίᾳ τῶν τοπικῶν Ἄρχων κ.ἄ., τελέσθηκεν Ἐπιμνημόσυνη Δέηση καί ἔγινε κατάθεση στεφάνων. Κεντρικός ὁμιλητής ἦταν ὁ Πρόεδρος τῆς ΠΕΑΕΑ Ρεθύμνου κ. Ἅνδρ. Κούνουπας.

Θεατρική παράσταση γιά τόν “Ay. Γεώργιο

Μέλη τῆς Θεατρικῆς Ὀμάδας τῆς Συνάξεως Νέων τῆς Ἰ. Μητροπόλεως μας κ.ἄ. παρουσίασαν τή 14η καί 15ην Ἀπριλίου 2007 στό ἀμφιθέατρο τῶν ΤΕΙ Περιβολίων τό βασισμένο κυρίως σέ λαϊκές παραδόσεις καί θρύλους καί γραμμένο στό Κρητικόν ἰδίωμα καί σέ 15σύλλαβους στίχους ἔργο τοῦ δασκάλου κ. Γεωργ. Καλογεράκη «Ἄι-Πιώρητης». Τήν ὁργάνωση τῆς ἐκδηλώσεως, πού μεταξύ ἄλλων παρακολούθησε καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, εἶχαν ἡ Ἐνορία Περιβολίων καί ὁ Πολιτιστικός Σύλλογος Περιβολίων-Μυσσιρίων «Ἐμμ. Παχλάς».

Τιμητική ἐκδήλωση γιά τούς φορεῖς μέριμνας γιά τό παιδί

Τή 18ην Ἀπριλίου 2007 στό Προεδρικό Μέγαρο τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου Ἀττικοῦ Ἀθηνῶν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κάρο. Παπούλιας καί ἡ σύζυγός του Μαίη παρέθεσαν δεξιωση πρός τιμήν τῶν ἐκπροσώπων τῶν φορέων μέριμνας γιά τό παιδί. Ἀπό τό

Ρέθυμνο παρέστησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ ὡς Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Γονέων, Κηδεμόνων καί Φίλων τῶν παιδιῶν ΑμεΑ «Ἀγάπη» καί ὁ Πρωτοπό. Ἰωάνν. Κυριακάκης ὡς ὑπεύθυνος τῆς «Παιδικῆς Ἐστίας» τῆς Ἐνορίας τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων Ρεθύμνου.

‘Ι Μνημόσυνο γιά τόν Κρήτης Τιμόθεο

Τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, 22αν Ἀπριλίου 2007, μέ πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Γορτύνης καί Ἄρκαδίας κ.κ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ καί μέ ἀφορμή τή συμπλήρωση 9 μηνῶν ἀπό τήν εἰς Κύριον ἐκδημία τοῦ ἀπό Γορτύνης καί Ἄρκαδίας ἀοιδίμου Ἄρχιεπισκόπου Κρήτης κυροῦ Τιμοθέου τελέσθηκε στήν Ἰ. Μονή Παναγίας Καλυβιανῆς Ἰ. Μνημόσυνον ὑπέρ ἀναπαύσεώς του. Τής πολυαρχειοκατηκῆς Θ. Λειτουργίας καί τοῦ Ἰ. Μνημοσύνου προέστη ὁ Σεβ. Ἄρχιεπισκόπος Κρήτης κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ καί μετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ρεθύμνης κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, Γορτύνης κ.κ. ΜΑΚΑΡΙΟΣ καί Κισάμου κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ.

‘Η ἔορτή τοῦ ‘Ay. Γεωργίου

Πολλοί εἶναι οἱ ἐπ’ ὄντος τοῦ Ἅγ. Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου τιμώμενοι Ἰ. ναοί τῆς Μητροπόλεως μας καί πολυπληθεῖς οἱ πανηγυρίσασες τήν 23ην Ἀπριλίου 2007 τήν Ἰ. μνήμη του Ἐνορίες. Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ ἔχοροστάτησε κατά τόν Εσπερινό τῆς ἑορτῆς, εὐλόγησε τούς προσφερθέντες Ἄρτους καί ἐκήρυξε τόν θ. λόγο στήν Ἰ. Μονήν Ἅγ. Γεωργίου Δισκούριου καί τήν κυριώνυμη ἡμέραν ἔχοροστάτησε κατά τόν Ὁρθο, προέστη τῆς θ. Λειτουργίας καί ἐκήρυξε τόν θ. λόγο στήν Ἰ. Μονήν Ἅγ. Γεωργίου Ἀρσανίου.

'Η έορτή τῆς Ἅγ. Μαρίας Μεθυμοπούλας

Τήν 1η Μαΐου 2007, ήμέρα μνήμης τῆς Ἅγ. Νεομάρτυρος Μαρίας τῆς Μεθυμοπούλας ἀπό τή Φουσνή Μεραμβέλου, πανηγύρισε τό δόμωνυμον ἔξωκκλήσιο τῆς Ἐνορίας Κυριάννας τοῦ Δήμου Ἀρκαδίου. Τῆς θ. Λειτουργίας προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου καὶ Σελίνου κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ, ὁ δόποις καὶ κήρυξε καὶ τὸν θ. λόγο.

'Η έορτή τῆς Ἅγ. Εἰρήνης

Κατά τὸν Ἐσπερινό τῆς ἔορτῆς τῆς Ἅγ. Μεγαλομάρτυρος Εἰρήνης ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ ἔχοροστάτησε στὸ Καθολικό τῆς ὁμώνυμης γυναικείας Ἱ. Μονῆς παρὰ τὸ Ρέθυμνον, εὐλόγησε τοὺς προσφερθέντες Ἀρτους καὶ ἐκήρυξε τὸν θ. λόγο στοὺς πολυπληθεῖς προσκυνητές. Τήν ἑπομένη, 5η Μαΐου 2007, ὁ Σεβασιώτατος ἔχοροστάτησε κατά τὸν Ὁρθο καὶ προέστη τῆς θ. Λειτουργίας στὸν πανηγυρίσαντα ἵ. ναό τῆς Ἅγιας, πού βρίσκεται στοὺς χώρους τῆς Σχολῆς Ἀστυψυλάκων Ρεθύμνου. Τὸν θ. λόγον ἐκήρυξε ὁ Ἱερ. Ἐμμαν. Σαρρῆς.

'Η Κυριακή τῆς Σαμαρείτιδος

Τήν Ε' Κυριακή μετά τό Πάσχα, 6η Μαΐου 2007, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ προέστη τῆς πανηγύρεως στὸν ἵ. ἐνορ. ναό τῆς Ἅγ. Φωτεινῆς Κουμπέ Ρεθύμνου. ἔχοροστάτησε κατά τὸν Ὁρθο, προέστη τῆς θ. Λειτουργίας καὶ ἐτέλεσε τὸν Ἅγιασμό τῶν ὑδάτων στὸ ἀντίγραφο τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ, πού ἔχει κατασκευαστεῖ στὸν αὔλειο χῶρο τοῦ ναοῦ. Τὸν θ. λόγον ἐκήρυξεν ὁ Ἱερ. Ἐμμαν. Σαρρῆς.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἥμέρας ὁ Σεβασιώτατος, ἐπίτ. Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ρεθυμνίων Μικρασιατῶν, παρακολούθησε τήν ὑπό τὸν τίτλον «Ἡ δύση τῆς Ἀνα-

τολῆς» παράσταση τοῦ Συλλόγου, πού παρουσιάστηκε στό Ὡδεῖο τῆς πόλεώς μας ἀπό τή Θεατρικήν Ὁμάδα τοῦ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου Ἀδελε-Ἀγίας Παρασκευῆς μέ κείμενα τοῦ κ. Παρασκ. Συριανόγλου καὶ σὲ σκηνοθεσία τῆς κ. Μαρ. Σακαράκη-Σακαδάκη.

Διορθόδοξο Μοναστικό Συνέδριο

Μέ ἀφορμή τά 100 χρόνια ἀπό τή γέννηση καὶ τά 15 ἀπό τήν κοίμησή του καὶ μέ γενικό τίτλο: «Γέροντας Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης: Ὁρόσημον ἀγιότητας στὸν σύγχρονο κόσμο» πραγματοποιήθηκεν ἀπό 10ης ἔως 12ης Μαΐου 2007 στό μετόχι τῆς Ἅγ. Κυριακῆς τῆς Ἱ. Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Χρυσοπηγῆς Χανίων Διορθόδοξο Μοναστικό Συνέδριο, πού διοργάνωσε ἡ Μονή ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης. Τά ἐπί μέρους θέματα ἀνέπτυξαν ἐκλεκτοί εἰσιγητές, δύως οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Βηρυττοῦ κ.κ. ΗΛΙΑΣ, Ιεραπύτνης κ.κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ καὶ Ναυπάκτου κ.κ. ΙΕΡΟΘΕΟΣ, ὁ Πανιερ. Ἐπίσκοπος Μπάτοκας κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ, οἱ Ἄρχιμ. Βασίλ. Γοντικάκης, Προηγούμενος Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων Ἅγ. Ὁρους καὶ Ιερομόν. Θεοφάνης, Ἡγούμενος Ἱ. Μονῆς Nera Ρουμανίας, οἱ Πρωτοπρ. Κωνστ. Παπαδόπουλος καὶ Γεωργ. Εὐθυμίου, ὁ Γερ. Μωυσῆς Ἀγιορείτης καὶ οἱ Καθηγητές Παν/μίου Κωνστ. Σκουτέρης, Ἀνέστ. Κεσελόπουλος, Γεώργ. Κρουσταλάκης, Ἡλ. Κουρούμαλης καὶ Σπυρ. Κοντογιάννης. Κατά τήν ἔναρξη Χαιρετισμούς ἀπηγόρυναν ὁ Ἄρχιμ. Ναθαναήλ, Ἡγούμενος Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων, ἀπό μέρους τοῦ Παναγιωτ. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Πύργου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ, ἀπό μέρους τοῦ Μακαριωτ. Πατριάρχου Ἀντιο-

χείας κ.κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ, ό Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ, ό Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας κ.κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, ἡ Ἡγουμένη τῆς Ἱ. Μονῆς Χρυσοπηγῆς Μον. Θεοξένη, ἐκπρόσωποι τοπικῶν Ἀρχῶν κ.ἄ. Μέρος τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου παρακολούθησε καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, ἐνῶ τῇ 12ῃ τ.μ. οἱ σύνεδροι ἐπισκέφθηκαν μεταξύ ἄλλων καὶ τήν Ἱ. Μονήν Ἀρκαδίου.

Θεία Λειτουργία γιά τίς ἔξετάσεις

Ἐνόψει τῶν προαγωγικῶν καὶ πανελλήνιων ἔξετάσεων τελέσθηκε τή 10η Μαΐου 2007 στὸν Ἱ. Μητροπολ. ναό τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου βραδυνή θ. Λειτουργία καὶ ἀναπέμφθηκεν εἰδική Δέηση γιά τοὺς μαθητές, σπουδαστές καὶ φοιτητές τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας. Τερούγγησεν ὁ Πρωτοπρ. Σωκρ. Ξενιάκης, ὑπεύθυνος τῆς Συνάξεως Νέων, ὁ δόποιος καὶ μετέφερε τίς πατρικές εὐχές τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΥ καὶ διένεψεν ἐκ μέρους του μικρήν εὐλογία στούς πολυπληθεῖς νέους καὶ τούς οἰκείους καὶ ἐκπαιδευτικούς, πού παραβρέθηκαν.

‘Η ἑορτή τῶν Ἅγ. Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου στήν Ο.Α.Κ.

Τήν 11η Μαΐου 2007, ἡμέρα μνήμης τῶν Ἅγ. Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, φωτιστῶν τῶν Σλαύων, πανηγύρισε τό δόμώνυμο παρεκκλήσιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης στό Κολυμπάρι Κισάμου. Κατά τόν Ἐσπερινό τῆς ἑορτῆς ἔχοροστάσησεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ καὶ τήν ἐπομένη τελέσθηκε πανηγυρική θ. Λειτουργία. Ἀμέσως μετά τόν Ἐσπερινόν ἔγινε στή μεγάλη αἴθουσα τοῦ Ἰδρύματος εἰδική τιμητική ἐκδήλωση γιά τόν πρ. Πρωθυπουργό καὶ Ἐπίτ. Πρόεδρο

τῆς «Νέας Δημοκρατίας» κ. Κωνστ. Μητσοτάκη. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου καὶ Πρόεδρος τῆς Ο.Α.Κ. κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ καλωσόρισε τόν πρ. Πρωθυπουργό καὶ τούς πολυπληθεῖς προσκεκλημένους, ὁ Γεν. Διευθυντής κ. Ἀλεξ. Παπαδερός ἀναφέρθηκε στήν ἀνέγερση, τά ἐγκαίνια καὶ τή λειτουργία τοῦ β' συνεδριακοῦ κέντρου τῆς Ο.Α.Κ. καὶ στήν καίρια συμβολή τοῦ τιμηθέντος ὡς Πρωθυπουργοῦ στή χορηματοδότηση τοῦ ἔργου, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Παναγιωτ. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ Σεβ. ἀγιος Κρήτης ἀνέγνωσεν ἐπιστολή του, ὁ Νομάρχης Χανίων κ. Γρηγ. Ἀρχοντάκης, Ἀντιπρόεδρος τῆς Ο.Α.Κ., διάβασε τό σχετικό Πρακτικό τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Κισάμου κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ἐπέδωσε στόν κ. Μητσοτάκη τό Ἐμβλημα τῆς Ο.Α.Κ., τιμητικό Δίπλωμα καὶ τό ἐκδοθέν γιά τήν περίσταση πόνημα τοῦ κ. Παπαδεροῦ: «Πίστη-Ἐπιστήμη-Ζωή». Ἡ Ὁρθοδοξία σέ διάλογο». Ἀκολούθησεν Ὁμιλία τοῦ τιμηθέντος καὶ παράθεση ἑορτίου δείπνου. Μεταξύ ἄλλων στήν ἐκδήλωση παρέστησαν καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, ἐκπρόσωπος τῆς Ἱ. Ἐπαρχ. Συνόδου στό Διοικητ. Συμβούλιο τῆς Ο.Α.Κ., καὶ ὁ ἀναπληρωτής του Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας κ.κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ.

Προσκύνημα στήν Καππαδοκία

Ἀπό 11ης ἔως 14ης Μαΐου 2007 ἡ Ἱ. Μητρόπολή μας πραγματοποίησε προσκυνηματικήν ἐκδρομή στήν ἀγιοτόκο Καππαδοκία. Μέ ἐπικεφαλῆς τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΝ οἱ Ρεθύμνιοι ἐκδρομεῖς ἐπισκέφθηκαν παλιές πόλεις καὶ χωριά, ὅπου μέχοι τή Μικρασιατική Καταστροφή καὶ τήν ἀνταλλαγή τῶν πληθυσμῶν ἥκμαζεν ὁ Ἐλληνισμός, ὅπως ἡ Νεάπολη, τό Προκό-

πι, ή Καισάρεια, ή Σινασός, ή Μαλοκοπή, ή Καρβάλη κ.ά., τίς ἐντυπωσιακές κοιλάδες του Κοραμματος, του Περιστρέψιματος και τῆς Ἰχλάρας, τήν ύπόγεια πόλη τῆς Ἀνακοῦς, ναούς και σπίτια λαξευμένα στούς βράχους κ.ά. ἀξιοθέατα. Τήν Κυριακή 13η τ.μ. παρακολούθησαν τή θ. Λειτουργία στόν ἐγκαταλελειψμένον ί. ναό τῶν Ἀγ. Κωνσταντίνου και Ἐλένης Σινασοῦ, τῆς ὁποίας προέστη ὁ Παναγιώτ. Οἰκουμενικός Πατριάρχης Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ, ὁ ὁποῖος και ὅμιλησε πρός τούς πολυπληθεῖς προσκυνητές ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη, τήν Κρήτη, τή Ρόδο, τή Θεσσαλονίκη κ.ἄ. Συλλειτούργησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖτες Σμιλένσκ και Καλλίνιγκραντ κ.κ. ΚΥΡΙΛΛΟΣ, ὑπεύθυνος Ἐξωτερικῶν Ὑπόθεσεών τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, και Νεαπόλεως και Σταυρούπολεως κ.κ. ΒΑΡΝΑΒΑΣ, συμπροσευχήθηκαν δέ οἱ Σεβ. Μητροπολῖτες Περγάμου κ.κ. ΙΩΑΝΝΗΣ, Φιλαδελφείας κ.κ. ΜΕΛΙΤΩΝ, Πέτρας κ.κ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, Ρεθύμνης κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, Χαλκίδος κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ και Διοκλείας κ.κ. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ. Τήν Ἑλληνικήν Κυβέρνηση ἐκπροσώπησε ὁ Ὑπουργός Μακεδονίας-Θράκης κ. Γεώργ. Καλαντζῆς.

Νέοι Μητροπολῖτες

Τήν 30ήν Απριλίου 2007 ή Ἀγία και Ιερά Σύνοδος του Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπό τήν προεδρία τοῦ Παναγιώτ. Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, ἀνταποκριθεῖσα σέ αἵτημα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Ἰσπανίας και Πορτογαλίας κ.κ. ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ νά ἀποσυρθεῖ ἀπό τήν ἐνεργόν ύπηρεσίαν λόγω κλονισμοῦ τῆς ὑγείας του, τόν μετέθεσε στήν Ι. Μητρόπολη Βρουύλων και ἔξελεξεν ὡς διάδοχό του τόν Ἀρχιμ. Πολύκαπο Σταυρόπουλο, Πρωτοσύγκελλο τῆς Ι. Μητροπόλεως Ἰταλίας και Μελίτης. Ἡ Χειροτο-

νία του σέ Ἐπίσκοπον ἔγινε τήν 6η Μαΐου κατά τήν καθιερωμένη Πατριαρχική και Συνοδική θ. Λειτουργία τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος στόν πάνσεπτο Πατριαρχικό ναό τοῦ Ἀγ. Γεωργίου Φαναρίου.

Ἐξάλλου, τήν 11η Μαΐου ή Κληρικολαϊκή Συνέλευση τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἔξελεξε τόν Θεοφίλ. Χωρεπίσκοπο Τριψυθοῦντος κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ Μητροπολίτη Ἀμμοχώστου και Κωνσταντίας και τόν Θεοφίλ. Ἐπίσκοπο Κύκκου κ. ΝΙΚΗΦΟΡΟ Μητροπολίτη Κύκκου και Τυλληρίας. Ἡ ἐνθρόνιση τοῦ πρώτου ἔγινε τήν ἐπομένη, 12η τ.μ., στό Παραλίμνι και τοῦ δευτέρου τή 12η τ.μ. στήν Ι. Μονή Κύκκου, ἔδρες ἀντίστοιχα τῶν ἀρτισυστάτων Ι. Μητροπόλεως τῆς Μεγαλονήσου.

Ἐπετειακές ἐκδηλώσεις για τή Μάχη τῆς Κρήτης

Πά τόν ἑօρτασμό τῆς 6ῆς ἐπετείου ἀπό τή Μάχη τῆς Κρήτης πραγματοποιήθηκε σειρά ἐκδηλώσεων, πού ἄρχισαν τή 14η Μαΐου 2007 μέ τή στέψη τοῦ Ἡρώου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη τῆς πόλεως ἀπό μαθητές τῆς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσεως κ.ά., μέ Όμιλίες στά Σχολεῖα τοῦ Νομοῦ και μέ τήν ἔναρξη λειτουργίας Ἐκθέσεως πολεμικοῦ ὑλικοῦ και ἐνθυμημάτων στό Τμῆμα Δοκίμων Ἀστυφυλάκων Ρεθύμνου. Τή 18η τ.μ. ἔγιναν Ἐπιμνημόσυνες Δεήσεις στό Μνημεῖον Ἑλλήνων και Αὐστραλῶν Πολεμιστῶν τῆς πλατείας Δικαστηρίων τῆς πόλεως, στό μνημεῖο τῶν 110 Μαρτύρων Μυστιστών, στό Μνημεῖον Ἑλλήνων και Αὐστραλῶν Πολεμιστῶν Σταυρωμένου και στό Ἡρῷο τοῦ συντριβή Στυλ. Μανιουδάκη στούς Ἀρμένους. Τήν ἴδια μέραν ἔγινεν ἡ ἔναρξη λειτουργίας τῆς ύπό τόν τίτλο «Μηνύματα τοῦ χθές, μαθήματα στό

'Ηέορτή

τῶν Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης

Μέ λαμπρότητα τιμήθηκε τήν 21η Μαΐου 2007 ή ί. μνήμη τῶν Ἀγ. Θεοστέπτων βασιλέων καί Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης στούς ί. ναούς τῆς Μητροπόλεως μας. Κατά τόν Ἐσπερινόν ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας, παλαιωθείς ἀπό τούς Κληρικούς τῶν Ἔνοριῶν τῆς πόλεως, ἔχοροστάτησε στόν ἐπ' ὄνόματι τους ί. ἐνορ. ναό Ρεθύμνου, ὅπου τόν θ. λόγον ἐκήρυξεν ὁ Πρωτοπό. Χαραλ. Καμηλάκης. Τήν ἐπομένη, κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβ. κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, συμπαρασταθείς ἀπό τόν Ἡγούμενο Ἀρχιψ. Μύρ. Καλαϊτζῆ, τόν Γεν. Ἀρχιερατ. Ἐπίτροπο Πρωτοπό. Νικ. Πολάκη, τόν Ἀρχιερατ. Ἐπίτροπο Πρωτοπό. Ἰωάνν. Σκαλίδη κ.ἄ. Κληρικούς, ἔχοροστάτησε κατά τόν Ὁρθο, προέστη τῆς θ. Λειτουργίας καί ἐκήρυξε τόν θ. λόγο στό Καθολικό τῆς ἰστορικῆς Μονῆς Ἀρκαδίου.

'Η γενέθλια ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας

Τήν Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς, 27η Μαΐου 2007, τιμήθηκε μέ λαμπρότητα ἡ γενέθλια ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας στούς ί. ναούς τῆς Μητροπόλεως μας. Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ ἔχοροστάτησε κατά τόν Ὁρθο καί προέστη τῆς θ. Λειτουργίας καί τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Γονυκλισίας στόν ί. Μητροπολ. ναό τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Ρεθύμνου. Τήν ἐπομένη δέ, Δευτέρα τοῦ Ἀγ. Πνεύματος, προέστη τῆς πανηγύρεως καί ἐκήρυξε τόν θ. λόγο στόν ί. ναό τῆς Ἀγ. Τοιάδος Ἀγγελιανῶν τοῦ Δήμου Γεροποτάμου.

'Η 6η Παγκρήτια "Εκθεση στό Ρέθυμνο

Σέ λυομένη κατασκευή 3.500τ.μ. στή Μαρίνα τῆς πόλεως μας λειτούργησε κι ἐφέτος, γιά 6η συνεχῇ χρονιά, ή Παγκρήτια Ἐμπο-

στήμερα» Ἐκθέσεως φωτογραφίας κ.ἄ. τοῦ Δήμου Ἀρκαδίου στό Δημοτ. Σχολεῖο Σταυρωμένου καί πραγματοποιήθηκεν ἡ ὑπό τόν τίτλον «Ἡ συμβολή τοῦ ἐθελοντισμοῦ στήν ἔκβαση τῆς Μάχης τῆς Κρήτης» ἐκδήλωση στό Ὁρείο Ρεθύμνου, πού διοργάνωσαν ἡ EPA, τό Δίκτυον Ἐθελοντῶν Δήμου Ρεθύμνης καί ὁ Πολιτιστικός Ὀργανισμός Ρεθύμνου. Τή 19η τ.μ. στό Μνημεῖον Ἡρώων Πεσόντων Μυλοποταμῶν Λατζιμᾶ, μετά τή θ. Λειτουργία στόν παρακείμενον ί. ναού τῆς Θεοτόκου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ προέστη τῆς Ἐπιμν. Δεήσεως, ὁ Δήμαρχος Ἀρκαδίου κ. Ἐμμ. Μανωλακάκης ἀναφέρθηκε στό ἰστορικό τῆς Μάχης καί ἔγιναν προσκλητήριο νεκρῶν καί κατάθεση στεφάνων. Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας μέρας ἐψάλη Ἐπιμν. Δέηση στό Ἡρῶν Μνήμης καί Εἰρήνης τῆς Ἱ. Μονῆς Πρέβελη καί στόν αὐλειο χῶρο τῆς Μονῆς ὁ Δήμαρχος Φοίνικα κ. Ἐμμ. Μαστορογιαννάκης μύλησε γιά τήν ἰστορικήν ἐπέτειο καί συγκροτήματα καλλιτεχνῶν παρουσίασαν πλούσιο μουσικό καί χορευτικό πρόγραμμα. Τέλος, τήν Κυριακήν 20ή τ.μ., παρουσίᾳ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Κυβερνήσεως Ὅρυπουργοῦν Ἀπασχολήσεως κ. Γερ. Πιακούματου, τῶν Βουλευτῶν Ρεθύμνης κ.κ. Ἰωάν. Κεφαλογιάννη καί Ἐμμ. Ὁθωνα, τοῦ Νομάρχη κ. Γεωργ. Παπαδάκη, τοῦ Δημάρχου κ. Γεωργ. Μαρινάκη καί ἐκπροσώπων τῶν λοιπῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καί φορέων, ὁ Σεβ. κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ προέστη τῆς θ. Λειτουργίας καί τῆς ἐπίσημης Δοξολογίας στόν ί. Μητροπολ. ναό τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καί λίγον ἀργότερα τῆς Ἐπιμν. Δεήσεως στό Ἡρῷ τοῦ Τμήμ. Δοκίμων Ἀστυφυλάκων Ρεθύμνου.

ρική "Εκθεση «Έπιχειρηματικό Πανόραμα», πού τελοῦσεν ύπό τήν αίγιδα τῆς Νομαρχίας, τοῦ Δήμου, τοῦ Έπιμελητηρίου καὶ τοῦ Εμπορικοῦ Συλλόγου Ρεθύμνου. Στούς χώρους της προβλήθηκαν ἀπό 26ης Μαΐου ἔως 3ης Ιουνίου 2007 σύγχρονες ύπηρεσίες καὶ προϊόντα 90 ἐπιχειρηματιῶν ἀπ' ὅλη τήν Κρήτη. Τά ἐγκαίνια ἔγιναν τήν 26η τ.μ. παρουσίᾳ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου.

Τόν Ἀγιασμόν ἐτέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ.

**'Αποχαιρετισμός
σέ τελειοφοίτους ιεροσπουδαστές**

Τήν 27η Μαΐου 2007 πραγματοποιήθηκε μέ επιτυχία ἡ καθιερωμένη ἐτήσια ἀποχαιρετιστήρια ἐκδήλωση τῶν τελειοφοίτων ἰε-

ροσπουδαστῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης στά Χανιά. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΣ, πού παρέστη στήν ἐκδήλωση, μετέφερε στούς τελειοφοίτους καὶ ὄλους τούς διαγωνιζομένους μαθητές τίς εὐχές τῆς Ἡ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Κυδωνίας κ.κ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ Πρωτοπό. Ἀντ. Σαπουνάκης ἐκεῖνες τοῦ οἰκείου Ἱεράρχη καὶ ὁ Σχολάρχης κ. Ἀναστ. Ἀθανασίαδης καὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἴεροσπουδαστῶν ἀποχαιρέτησαν τούς τελειοφοίτους καὶ ἀναφέρθηκαν στίς ποικίλες δραστηριότητες τῆς Σχολῆς κατά τό σχολικόν ἔτος 2006-2007. Παράλληλα ἀπονεμήθηκαν βραβεῖα ἀθλητικῶν ἀγωνισμάτων καὶ ἥθους σέ διακριθέντες ἴεροσπουδαστές.

Στό Προκόπη τῆς Καππαδοκίας (12.5.2007).